

mepeu lobol

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Otthon és a fórumon

Debrecen, szeptember 6.

A magyar munkásságnak foglalkozása folytán is legintelligensebb és éppen ezért legtekintélyesebb csoportja a magyar nyomdászág, de amellett, hogy legintelligensebb, a legerősebb s legvagyonosabb, tehát a legnagyobb anyagi erővel rendelkező, szervezete kitűnő s tagjai az osztálytudatos munkásságnak krémje.

E munkásságnak saját lapja van, hivatalos közlönye, a címe *Typographia*. E lapnak utolsó számában egy cikk jelent meg e cím alatt: *Kun Béla arcképe*.

Az aposztrofált, a megcikkezett vezérférfiu abból az alkalomból került a „Typographiába”, mert a lap úgy találja, hogy Kun Béla, a híres Justh-párti véresszáju követ a munkássággal szemben galádul jár el, és „fertőzötten hazudik”.

Nem kell emlékeztetnünk megerőltetni, hogy visszaemlékezzünk Kun Béla ur szereplésére. Egyike volt a legveszedelmesebb kormányevőknek s lehangosabb, munkapártot szidó képviselőházi rendezőnek. Arra sem kell megerőltetnünk az emlékeztetnünk, hogy Kun Béla a parlamenti ordítás után, amikor végre sikerült elérnie,

hogy valamelyik rendőr fölkererte a távozásra, kivonult az utcára s ott kiáltozta, népgyűlésen szavalt, pártgyűlésen szóholta, hogy ő a nép, a munkásság barátja, a munkásság és munkásság joga és jóléte és mindig a munkásság érdeke hangzott az ajkáról.

És most a munkásság, a legintelligensebb munkáscsoport lapja állapítja meg róla kemény, erős szavakban, hogy a munkásságnak tetteiben a legnagyobb ellen-sége, aki a munkását pofozza. A lap elmondja a munkásság ellen elkövetett kemény sérelmeket, amiket a nagy ellenzéki purifikátor követ el a népgyűlésen leszókol munkásság ellen, amely künn a fórumon éljenez neki.

Hát ez az! Ez az, amit nem lát be a munkásság, amely világot mozgató erejével hazug, jelszavakat ordító s az élet valóságában e jelszavakat megcsúfoló s e jelszavakkal együtt a munkásságot magát felrugó népvezéreket támogat. Künn a piacon a senkik, a Kun Bélák népjogokat ordítanak, mert szükségük van a népszerűsége, otthon pedig rátaposnak e népre. Künn levett kalappal, a munkásság ezrei előtt a marsaillest éneklük s szidják a kormányt, forradalomra ingerlik s törvényiszteletlen-

ségre uszítják a munkásságot, otthon pedig ingujjra vetkőzve oligarcha göggel, uralkodói kényuralmat megszegyenítő erőszakkal a pofonig lealacsonyítják e munkásságot.

Künn nagyhangú szabadsághősök, otthon konvenció munkással dolgozó földesurak, vagy ötven forintos jelöltet tartó nyuzó fiskálisok, vagy pofont osztogató nyomdatulajdonosok.

A kinyomott lapban dörögnek a munkásság jogáért, benn a lap nyomdájában pofon verik a jogot kérő munkásságot.

És ezek az emberek beszélnek munkásságról, beszélnek munkásjogokról! Lehet-e hinni ez emberek őszinteségében, van-e cselekedetükben őszinteség. Szabad-e ez embereknek helyet keresni a közszereplés terén. Szabad-e ezeknek kritikát gyakorolni egy másik politikai párt fölött, amely dolgozik és eredményeket produkál és becsületesen, egyenesen halad egy irányban, abban az irányban, amelyet a Kun Bélák pártja tele szájjal hirdet, de nem követ, de amelyet a cselekvő párt nem hirdet, de követ.

És ezt a különbséget mutatja most meg fényes világításban a legintelligensebb munkásság hivatalos lapja.

NYAKKENDŐKÜLÖNLEGESSÉGEK FEKETÉNÉL

A debreczeni csizmadia.

Irta: Móricz Pál.

I.

A debreczeni hiresebb céhek között, mint a tímárok, gubások, szürszabók, szücsök, szappanfőzők érdemes céhei, első, nagy gazdag, tekintélyes céh volt a csizmadia. Hazafiságban, tiszt magyar erkölcsökben, vagyonban, köztekintélyben kiváló híreik voltak a debreczeni csizmadia. A Csapó-utcai részen az a csizmadia-színnek nevezett hatalmas terjedelmű, fehérmeszelt óriási árucarnok is abból az időből maradt fent. Több ezernyi ember kényelmesen forgolódhatik ebben az íromba áruházban, hol fényesre koptatott áruhadokon, vaskarikákról csüngő rudakon csalogatják a vásáros magyart a jeles debreczeni csizmák. Minden héten friss csizmák ujjtják fel az évszázados bagariaillatot . . . Egy darab Kelet dacol itt a jellegtelen szürke Nyugattal. A gyári portékák közönséges tömegével versnyre kelve, a férfiaknak nehéz, kemény, karakteres lóborcsizmákat, a fehérnépnek selyempuha, kecses „kölyök” csizmacskákat sorakoztatnak itt pogányos magyar hadi-rendbe a debreczeni csizmadia, akiknek

műhelyablakából máiglan nem pusztult ki a muskátlivirág és csengő alaku bimbóival a vérpáros fukszia . . . Hát még amikor nemzeti Böszörményi István uram kormányozta a debreczeni csizmadiacéhet? Mindenik csizmadiaháznál virágok kiskert ékeskedett. A rezeda, papucs- és tatógővirág tarka törökszegfüvel, tulipántal, liljomokkal elegyesen, színesen, szagosan bokrétázták fel a portát. A műhelyekben nótászó mellett folyt a munka. Vidáman duruzsoltak a kiskert méhecskéi, szorgosan szállították az édes mézet a gyékényfonat kasokba. A nemzeti céhmester ur a bokros orgonafa alatti padon bibliát olvasgatott, Böszörményi István ur megengedhette magának az ilyen elmélkedéseket, az ilyen pihenő órákat, hiszen kellőképpen és becsületben megvénhede már. A nemes céhet is — az 1800-as esztendő első felében — negyedszázadnál szaporább idő óta kormányozta, mint céhmester. Az Ur kegyelméből a szent házasetben is szerencsés volt, hű feleségével, Somody Klára asszonnyal, ötven esztendőt megérttek együtt. Ellakták az arany lakodalmat is, amelyen nyolc élő gyermekük negyvennégy unokával és tizenhat dédunokával örvendezett körülöttük, midőn az aranylakodalmas házaspár a „csendes kopogóst” táncolta . . .

Az egész Debreczen városban ismerték, becsülték Böszörményi István céhmester urat. A közgyűlésnek, az ugynevezett „városi nagytanácsnak” is tagja volt és a református eklézsiánál, nagyságos és főtiszteletű szoboszlói Papp István magyar vallású püspök, debreczeni elsőpap oldalán, mint „kurátor” is híven szolgált. A világi javakban is bővelkedvén Böszörményi István, mester-ségét inkább régi hírnevéért folytatta. Vársári munkát már nem dolgozott, csupán barátainak, bizodalmas ismerőseinek házához szorgoskodott két öreg segédjével új „láb-beliek” előállítására, mint viselteteknek javítása körül . . . Inkább már csak lelkesen szemlélté hűséges két emberét a tőkénél, maga mindritkábban ereszkedett le a kerek-székre, — olvasgatott. A szent bibliából erősítette lelkét. Némelykor annyira elmélyedt az „írások” könyvében, hogy feleségének az ebédnél, a vacsoránál is többször kellett ismételnie a hívószót:

— Édes ajukom, jöjjön már, jöjjön már, no! . . . Hiszen elhül az étel.

A bibliás-föld jácintvirágos, cédrusfás mezőiről álmodozva térült vissza a terített asztalhoz az öreg mester. Imádság és éneklés nélkül sohasem vágott a mindennapi kenyérből, noha azért a sestakerti könnyebb

Megérkeztek az őszi férfi divatujdonságok,

melyből a legelegánsabb uröltönyök, felöltők, és átmeneti kabátokat készítek és készítem a legelegánsabb alkalmi ruhákat, u. m.: zsakét, smoking- és szalonöltönyöket, ur emberek részére viselő magyar öltönyöket, bármely korszakbeli díszmagyarruhákat, továbbá vasuti és katonai egyenruhákat.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes szabályszerűen, de a legelegánsabb kivitelben szereltetnek fel.

Prelovsky Andrásnál
Debreczen, Kossuth-u. 4.

Az új városháza

Helyszükében a hivatalok

Vidéki városaink mindig bizonyos irigységkedéssel olvashatták azokat a jelentéseket, amelyek a sajtóban a zárszámadások és vagyommérlegek kimutatása alkalmából láttak nyomdafestéket. De ugyanakkor mindenki, aki Debrecen belső életében részt vesz s aki sokat ad arra, hogy Debrecen Magyarország második városa legyen, szomorúan láthatja azokat a jelentéseket és fényképi reprodukciókat, amelyeket a lapok egy-egy kisebb, sőt jelentékenyen kisebb város székházáról hoznak s amelyek arról tanuskodnak, hogy Debrecen városa e tekintetben messze mögötte van sok-sok szegényebb, anyagiakban kisebb erejű városoknak.

Debrecen városháza a Kossuth-utcai homlokzatán bizonyára szegyenkezve viseli a bemeszelt dátumot MDCCCXLII. E dátum jelenti azt, hogy ezóta Debrecen város törvényhatósági bizottsága nem érezte szükségét annak, hogy külsőkben is, de a szükségességre is figyelemmel új, arra való modern épületbe költöztesse a maga hatóságait. Rostás István főkapitánynak sikerült ugyan a rendőrség részére a központi palotát megteremtteni, de a közigazgatás még mindig a régi helyiségekben nyomorog szétszórva.

Most hogy a pénzügyi palotát és annak telkét átadják a városnak — cserébe kapja az új pénzügyi palota telkéért — erősen aktuális lett a kérdés, hogy Debrecen város székháza fölépüljön.

Igaz, hogy Debrecen városának nagy kiadásai vannak és lesznek a legközelebbi jövőben, de az is bizonyos, hogy a városi hivatalok mai elhelyezésében nemcsak több pénzt költ, vagy veszt a város a fizetett, elvesztett bérekben, mintha az új városháza amortizációját fizetné, de elveszti azokat a béreket is, amelyeket az új városházában nyerhetne s tartania kell kamatiövedelem nélkül a mai pénzügyigazgatásági telek óriási területét is.

Ma külön helyiségekben vannak a leltár-biztosi hivatal, amelynek helyiségeit (az egyházi bérpalota mellett a Fűvészkert-utcá-

ban) bérbe lehetne adni. Bért fizet a város és pedig tekintélyes bért az árvaszék helyiségeiért a Csapó-utcai Knoll-féle házban, a köztisztviselési és fuvarozási vállalat helyiségeiért a Külső-vásártéren. Emellett óriási bérvesztése van a Simonffy-utcai bérházban a mérnöki hivatal helyiségei miatt, a városgazdai hivatal Dégenfeld-téri helyiségei miatt, az anyakönyvi hivatal által elfoglalt Széchenyi-utcai helyiségek miatt, amely utóbbiért az állam is ad megtérítést.

Mindezek mellett az adófizető polgárok, akiknek mindennap van dolguk a városházán, tudják és sokszor megszenvedik azt az állapotot, hogy a mai városházán nincsenek rendes hivatalos helyiségek. A legkeresettebb adóügyi osztályban nem lehet megmozdulni s tíz percen át tartózkodni adóelőírás, fizetés és más süriin előforduló nevezetes időszakok idején. A tanyai csizma és bunda szag, a polgártárs bagós pipaszára, meg egyéb körülmények szinte dögletessé teszik ott a levegőt. A régi könyvek ujjnyi pora növeli még a légkör tarthatatlanságát. És e helyiségekben Debrecen minden adófizető polgárának meg kell fordulni s száz tisztviselő szedi magába itt a tüdővész csirát. És nemcsak ezek a helyiségek egészségtelenek, a többi is, hol sok ember fordul meg: például a katonai osztály, ahol legtöbbször a folyosón várják meg az emberek, míg a zsufolt szobában elintézik a korábban jöttek dolgát. Akinek pedig egy napon két hivatalban van dolga, az egész napját rászánhatja. Mert amint felsoroltuk, egyik kerületből a másikba kell sétálnia, míg a másik hivatalt valamelyik zug-épületben megtalálja.

A katonai, az adóügyi tanácsnok, az adófőtiszt, a főszámvevő hivatalos helyisége két lépés, leülni nem lehet három embernek bennük. A polgármesteri segédhivatal és más hivatalok előszobákban vannak, ahol egyenesen betegségnek teszik ki az odakerült szerencsétlen tisztviselőt, a polgármester maga pedig, ha bizalmasan akar beszélni valakivel, az előszobát is ki kell lakoltatnia, mert nincs helyisége. Arról meg szó sem lehet, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok leüljenek, ha sokan jönnek föl. Mert vagy anekdotázniok kell a titkári hivatal-

ban, vagy pedig a folyosón a főispáni huszár mellől figyelni arra, miről is van szó odabenn.

A mai városházi állapotok egyszóval tarthatatlanok. Ezt érezte már a közgyűlés is, amikor 1896-ban elhatározta egy új városháza építését. A dologból ugyan nem lett semmi akkor, de most nem lehet tovább huzni a dolgot. És megakadást sem szenvedne a közigazgatás addig, amíg az új városház készülne. Már hallottunk is tervet, hova költözhetnének a hivatalok az építkezés idejére. A honvédlaktanyákat ugyanis ki kell lakoltatni s az új laktanyák építésével ez meg is történik már a legközelebbi két évben. A Péterfia-utcai honvédlaktanyában pedig a hivatalok az átmeneti időre bőséges, kényelmes helyiségeket találnának.

Ugy tudjuk a legközelebb már napirendre fogják kényszeríteni e kérdést, amelynek megoldása a város közigazgatásának, polgárságának egyaránt érdeke és amelynek megoldását Debrecen város presztízse is megköveteli.

A kereskedelmi és iparkamara elnökválasztó közgyűlése

A főkapitány meghívója

A debreceni kereskedelmi és iparkamara újjaalakulása szeptember hó 11-én, csütörtökön történik meg. Ez ügyben Rostás István főkapitány, mint a kamarai választásokat vezető központi bizottság elnöke, a következő meghívást bocsátotta ki:

Debrecen sz. kir. város Rendőrfőkapitányától.

ad. 16564/1913. rfk.

MEGHÍVÓ.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur 91916/1912. sz. a. kelt rendelkezése alapján a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara tagjai újonnan megválasztottak. Az újonnan választott bel- és kültagoknak az 1868. évi VI. törvénycikk 13-ik §-a értelmében a kamara elnökének és

Az öreg asszony összecsapta kezét:

— Ejnye, hejnyeh, én édes jó uram, hogy a kii üssön belé már abba a sok olvasgatásába... Tudtam én ezt, hogy egyszer csak ez lesz a vége... Node, talán még nem késő?... Én eddig csak akkor szóltam kelmednek, ha — kérdezett... Hanem most már én teszem be a garast, most már nekem feleljen kelmed?... — Hm! — a céhmester hummogott egyet a tekintélyes beszédre, de azután csak lehorgasztotta fejét:

— Jól van, no! Hallgatlak asszony.

— Ugy! Hát jól van, no... Hiszen talán nekem is lehet már egyszer?

— Hm, lehet... Megengedem! — a nemzeti céhmester ur nagyot nyelt.

Az asszony urára villantotta hamiskás barna szemét:

— Ugyan, édes apjuk, hát mindenekelőtt azt mondja meg nekem, hogy a nagyságos püspök ur tudna-e varrni egy pár gordoványi-bőr új csizmát?

— Ostoba beszéd ez anyjuk... Már hogy tudna, mikor nem is tanulta, hm! — a céhmester sértődötten fortyant fel, — hm, amikor még a talpalást is hozzám szokta küldeni...

— No, látja apjukom, ha ez így van, akkor ugy-e bizony az is igaz, hogy kelmednek sem tanult mestersége a papság?

— Hászén nem is mondtam én azt soha.

— Igaz, hogy nem is mondtam apjukom... Ám mégis ime — la!... A papok dolgába ártotta magát, pedig ha kelmedet lelki gon-

boldogíthatja... Édes jó uram, nyugtassa meg tehát az én lelkemet.

A céhmester a setében elérzékenyülten hallgatta a szokatlan asszonyi beszédet, majd felsóhatott:

— Édes anyja, hűséges öreg társam, lelkemig hatott a beszéded, különösen amiket az Isten ő szent felsége áldásairól mondottál... Igazságod van anyjuk! Belátom ezt, tudom én ezt magamtól is. Ám, ha a jó Isten nem könyörül rajtam, talán bizony meg is háborodom, mert az én lelkem ugyannyira fel vagy zavarodva...

— Én jó teremtom! — a nemzeti asszony rémült sikkantással ugrott ki az ágyból. Az ő komoly, okos férjének ezen zavaros beszédjétől egészen megrendült. Gyertyát gyújtott az asszony, aggodalmasan ült le az ura ágyának a szélére — no, mi baja? Kedves öregem, mi baja?... Mondja már! Csak ki vele...

Az öreg céhmester némileg szegyenkezett is, a földre szegezte szemét, buskomorán szakadoztak ki ajkáról a rekedt, nehéz szavak:

— Hát nagy az én bajom, édes anyjok...

Haj, nem tudom, hogy hirtelenében miért értessem meg veled.

— Apjukom, a rövid beszéd mindig a legérthetőbb...

— Jól van hát, no... Már csak kimondom neked, azon tépelődik, azon emésztődik az én lelkem még az éjszakai pihenő időn is, hogy léssen-e feltámadás vagy pedig hogy nem léssen? Eljutunk-e az örökélet forrásához vagy sem?

és a kágyi zamatosabb borocskát sem vette meg, és — midőn esténként az Ur nevével lenyugodott — sohasem kellett altatgatni, mindig jóízűen elszenderült és csendesen aludta végig az éjszakát... Annál inkább megháborodott és felzavarodott a nemzeti asszony lelki nyugalma, midőn egy időtől a puha tollaságyon féléjszakákig forgolódott és minduntalan felébredezett az ő öreg gazdája. Bár hosszú házasságában ahhoz a magyar törvényhez tartotta magát, hogy a feleség csupán akkor beszéljen, ha az urától „kérdetetik”, mostan az aggodalmak kihozták belőle az első kérdő szót:

— Édes apjukom lelkem, kedves élettársam, ha megharagszik is, én már ezt tovább nem nézhetem, megkérdezek valamit kegyelmedtől?

— Jaj, én jó Istenem! — a vén céhmester csupán egy feljajdulással felelt, ami felett még inkább nekibátorodott az öreg nagyaszony.

— Apja lelkem, szóljon... Mondja már, hogy ugyan mi oka lehet a kegyelmed lelke ilyen megháborgásának?

A setéből szontyolodottan hallatszott:

— Mire értem ezt, te asszony?

— Rég figyelem már a kegyelmed nyughatatlan éjszakázását... Az én nyugalmaim is tönkretette, hát már csak — édes gazdám — engedelmével megkérdezem, hogy miért nagyon ez így?... Aperté kimondom azt is, hogy az én lelkem azért is háborog ezeknek miatta, mert hiszen az a jószágos Jehova szent Uristen minékünk mindeneket bőven megadott, melyekkel a földi embert

POLLÁK SAMU Készít: Fürdőberendezéseket, fagymentes klozeteket, kutakat és kályhát, valamint minden e szakmába vágó munkákat a legutányosabb árban és a legmesszebbmenő garancia mellett. ←
 vízvezetési és csatornázási szerelő, a „Háztulajdonosok Egyesületének” szerződéses vállalkozója.
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 43. SZÁM. :::: TELEFON 656. SZÁM.

két alelnökének megválasztása lévén első kötelessége, tisztelettel felhívom ennél fogva, hogy mint a kamara megválasztott bel- illetve kültagja, folyó évi szeptember hó 11-ik napján délután 3 és fél órakor a kamara székháza közgyűlési termében (Debrecen, Verbőczy- és Deák Ferenc-utcai sarok) a kamara elnökválasztó közgyűlésén személyesen megjelenni sziveskedjék.

Debrecen, 1913. szeptember hó 1.

Rostás István, rendőrfőkapitány, mint a debreczeni kereskedelmi- és iparkamara ujjalakítására ki- küldött központi bizottság elnöke.

Az elnökválasztó közgyűlést semmiféle mozgalom nem előzte meg, mivel a kereskedelmi- és iparkamara tagjainak körében osztatlanul az a fölfogás alakult ki, hogy a kamara vezetését ismét a régi, kipróbált erőkre kell bízni. Ehez képest az ujjalakult kamara első közgyűlése az elnöki székbe ismét Szentkirályi Tivadart fogja emelni, az alelnökök pedig szintén a régiék: Falk Lajos és Debreczeni Lajos lesznek; Falk Lajos a kereskedő-szakosztálynak, Debreczeni Lajos pedig az iparos szakosztálynak lesz az elnöke.

VÁROS ÉS MEGYE

— Városi közgyűlés előtt. Mint már jelentettük, a város törvényhatósága legközelebbi közgyűlésének előkészítéséhez a jog- és pénzügyi bizottság szeptember hó 9-én, kedden délután 3 órakor a városháza kistanácstermében tartandó ülésén fog hozzá! Ez ülés tárgyai közül ezek a fontosabbak: Székesfehérvár város megkeresése a városok közigazgatásának rendezéséről beteriesztendő törvényjavaslat ügyében. Arad város megkeresése a munkásbiztosításról szóló törvény módosítása tárgyában. Somogyvármegye megkeresése az ipartörvény revíziója tárgyában. Hontvármegye megkeresése a bortermelek által saját szükségletükre fenntartott bor után fizetendő boritaladó eltörlése tárgyában. A Hortobágy-pusztából kihasítandó 12.000 hold haszonbérbeadásának ügye. A helybeli kereskedő és ipari testüle-

dok furdalják, ne a kaptafától kérien tanácsot . . .

— Hejnye, ejnye, te asszony, beh rám erősödött már a nyelved . . .

— Nem az itt most a kérdés, hanem hogy inkább a reggeli templomozás után ballagjon be kelmed a püspök urhoz és mint lelki dolgokhoz értő embert; ökegyelmét kérdezze meg a lelki háborúságai felől — pattogósan így végezte mondókáját az asszony.

— Öhm, hm! — elsőbb csak dörmögött a mester, azután a ráncok lesimultak homlokáról, rég' hallatott kitoró derűs kedvvel kiáltott fel, — no, édes anyujokm, most jól beszéltél és bár az a gyönyörű fehér hajad mostan is olyan hosszú, mint aminő bogárfekete korában volt, tudod? . . . Mikor — ugyan huzódj már közelébb! — az utcaajtóban először csókoltalak meg . . . Mondom, amit mondok, mostan hosszú hajad dacára is okosan beszéltél és életben ez az első eset, hogy szót fogadok neked . . .

II.

A magyar kálvínista nép nagyon szereti, nagyon meg tudja becsülni papiját, ha a „tisztelletes ur” „emberszámba” is jóra való. A borotvált arcú szikár szoboszlói Papp István „magyar vallású” püspököt is szerették debreczeni hívei. A családi körben nemcsak maga élt példás erkölcsi életet, hanem híveinek tiszta életmódját is olyannyira ellenőrizte, hogy a nyakasabbak hátamegett „pápiszának” is elnevezték. A buzgó keresztyén Böszörményi Istvánnak is szeretett példányképe volt ez a meglelki öreg pap. Állan-

tek előterjesztése a városi iparhatóság fejlesztése tárgyában. A belügyminiszter leírata a vízvezetési hálózat kibővítését és a víztorony terveinek megváltoztatását kimondó közgyűlési határozat részbeni jóváhagyása tárgyában. A „Debreczeni Városi Dalegylet” kérvénye a város címere használhatóságának engedélyezése iránt.

HÁROM ÉVSZÁZAD egy meg nem irt naplóból

A török császár tolmácsa. — Halál a szerájban. — Párbaj a nemzeti becsületért. — Petőfi kardja.

Most, hogy Debrecenben becsukódtak egy száznegyven éves cég ajtai, a krónikás ösztönével vettem kezembe a Rickl-ház kilincsét és léptem át a legrégibb „német kalmár”-dinasztia küszöbét. A kapu felett még ott ásitózik a két évszázad előtt vert oroszlánfej, olasz ötvösök kézimunkája, a benyílásokat nehéz vasajtók zárják el az idegen szem elől, de a régi-módi kopirozó masina már unalmasan ásitózik a háttérben, örök nyugalomra kárhoztatva. Az unoka kegyelettel veszi számba elődei ereklyéit, leltározza azokat, maga azonban a századok rohanó változásából tanulságot vonva, nem folytatja a megalapozott utat. Teheti, nagy vagyon, tekintély, jólét fakadt az ösök munkájából, melyet nemes patinával vont át három évszázad küzdelmének, becsületes gyarapodásának történelme.

Ma, amikor bekerülök a bolthajtásos, százados falak közé, melyeknek oldaláról az ösök emlékei, dolgos, serény munkájuk eredményei mosolyognak felém, úgy érzem, mint ha a századok lehulltak volna előlem s én szemben állanék a debreceni hatalmas kalmár-dinasztia legidősebb tagjával, Rickl Jo-

dóan és bizodalmasan bejárogatott az öreg püspök házához. Mivel abban a régi világban még az emberk személyválogatás nélkül szívesen nyelegettek „gargarizátum” gyanánt — reggelenként, ebéd előtt — egy-egy kispohányi „szépasszonyfözte” gyümölcs-pálinkát, a jógazda polgárok nemcsak a püspököt, hanem a többi nagytiszteletű prédikátor urat és egyéb tanító-embereket is bőven elláttak ilyen „nyakolaj” néven is emlegetett „naturálékkal”.

Nemzetes Böszörményi István céhmester ur is hegyne lett volna bizodalommal az ő püspökéhez, első papjához, hiszen egy-egy „karafina” (négysegletes üveg) kisiüstönfött gyümölcseszest — tiszteletének bizonyosságul — minden esztendőben küldött az ő püspökének . . . Böszörményi István mostan is tehát hitves társának tanácsa szerint „reggeli könyörgés” után bizodalmasan kopogtatott be a püspökhöz, aki örömmel fogadta régi kedves emberét. Kezet fogott vele. Mint érdemes öreg embert, leülésre is megtessékelté és ahogy illik, hamarosan meg is kérdezte:

— Mi jóban jár, Böszörményi uram? Talán szentházasságot jött bejelenteni? Vagy mi egyéb másnak köszönhetem kedves látogatását?

Böszörményi István kissé szegyenlősen, kissé zavarodottan fészkelődött a bőrszékben. Keserves sóhajtozással bökte ki végül:

— Haj, jaj! Nagy baj van itt . . . Nagy baj, igen nagy baj . . . Nagyságos uram,

sef Zelmossal, a három évszázad előtt ideszármazott debreceni kalmár fejedelemmel . . .

— Ezerhétsházhetvenhárom esztendőben — kezdte a történetet Rickl József — Pestről költözött Debrecenbe I. Zelmos. Abban az időben még alig volt ebben a városban valami jele a kereskedelmi életnek. Csak úgy elszórtan árultak egyes helyeken nyesterterményeket, máshol ásvány-, vas- és olajárukat. Az öreg Zelmos volt az első, aki „fűszerszámok”-kal próbált szerencsét.

— A Rickl-család Schweizből vándorolt Magyarországra, ahol csakhamar boldogulásra is talált, asszimilálódott és elmagyarosodott. Az öreg Zelmos Pestről telepedett át ide, ahol előbb mint a fővárosi cég fiókja, utóbb önállóan működött. A Duna, Tisza felől szállították ide a portékát szekereken, majd ineen a kiskalmárok lakóhelyére osztották szét. A debreceni üzlet uralta Szabolcs-, Ung-, Máramaros és még sok határ vármegye kereskedelmét. A Rickl-család pedig Törökországtól Rumániáig behálózta az országokat. Az egész Levantét uralta s a keleti kereskedelmet közvetítette velünk és a Balkánnal.

Ugy mondja a hagyomány, hogy I. Zelmos, mikor ide került Debrecenbe, szakértői szemével nyomban felfedezte, hol fog lüktetni a város életének ereze.

— Kilépte a várost — így szól a krónika — és a közepén vett házat.

Amint a századok bizonyítják, nagyszerű érzékkel, mert vagyont megsokszorozta, tekintélyre, hivatalra tette magát érdemessé. Egyezzenyolcszáztizentötben pedig a város polgárává avatták, melyről a tanusítványt Komlóssy Dániel aljegyző uram annak módja szerint ki is állította.

A debreceni dinasztia: I. Zelmos 1828-ban halt meg, családjának nagy vagyont és becsületet hagyva hátra.

A céhmester nyugtalansága az öreg püspök szívét is megrezsentette, ijedten kérdezte:

— Isten őrizzen bennünket . . . Talán csak nem a nemzetes asszony lett halálos beteg?

— Nem! . . . Nem ő, hanem én . . .

— Mi a szösz? — a püspök felvidámultabban pislantott öreg hive rózsás arcára. — Hiszen a nemzetes ur olyan egészséges, mint a makk. A nemzetes urat talán még kövel sem lehetne agyonverni . . . De, hát, no, mi is az a baj? Hacsak tőlünk telik, hadd segítsünk rajta . . . Mindazonáltal hé! Hé, Zsuzsi te! — a püspök kikiáltott az ajtón, Zsuzsi, a szolgáló leányzó kopogósan lépett be:

— Parancsoljon a főtiszteletű ur . . .

— Itt a pince kulcsa, leányom, — szólt a püspök — de, várj csak még! Hadd nézzem meg a lajstromot . . . Jól van no, hát lemegy a pincébe és felhozod a polcos állóról a huszonötödik számú üveget a szélső sorból . . . — Zsuzsi iziben hozta a cédulával megjegyzett és le is pecsételt karafina pálinkát. Miután fehér kötőjével letörölte a penészhamvas üveget, két kis metszett, talpas pohárkával együtt az asztalra helyezte . . . Ismeri ezt Böszörményi uram? — kérdezte a püspök.

— Esmérem! — felelte a céhmester. — Hiszen én küldöttem ezt az üveget, noha már nem tudom, hogy melyik esztendőben?

A püspök elmosolyodott.

— Hát az aranylakodalomkor . . .

harisnyák óriási választékban, rendkívül olcsón LANTOS Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

A Rickl-család már ebben az időben hatalmas csúcspontján állott. Ebben része volt nemcsak nagyszerű kereskedelmi összeköttetéseknek, de kiváló egyéni tulajdonaiknak is. Valamennyi Rickl-fiu elegáns megjelenésű, szép szál ember volt, aki nemcsak a kalmárpiacon, de az uri szalonokban is kimagaslott kartársai közül. Jeles vívó, elsőrangú lovas, pompás mulattató volt a családnak számtalan tagja. Így I. Zelmos fivére is.

Ez a kiváló férfiú Konstantinápolyban élt, ahol a „szultán tolmácsa” diszes méltóságig küzdte fel magát. Mint a fennmaradt családi arcmás mutatja, olyan szép férfiú volt ez a Rickl, hogy Konstantinápoly házar-negyedében a férfiak nem szívesen kötöttek vele barátságot.

— Effendi, — ez a megszólítás dukált a gyaurnak — a te hied átszivárog a bazárok falán és rólad sok tiltott dolgot mesélnek a háremben.

Igazi gavallér volt. Bökezű és hallgató. Ami a rejtelmes török nők világában sok tilos ajtot nyitott meg előtte. Soha sem bizonyult be jobban, mint nála, a példaszó:

— Zárhatsz egy asszonyt száz lakattal, őriztethatsz egy egész hadsereggel, ha ki akar jönni, megcsal, úgy, hogy nem tudod!

Ezernyolcszáztiz elején nem volt kedveltebb lovagja a török fővárosnak a „szultán tolmácsa”-nál. Ahol kopogtatott, kinyílt előtte a szeráj (női lakosztály) ajtaja. Ismerte a pénz hatalmát, könyökig vájt abban, tudta, hogy az örök is csak addig teljesítik a kötelességet, amíg a — *takaró ér*.

— Két kézzel szórta a pénzt, — írja róla egyik barátja — úgy, hogy a legelőkelőbb gavallérokat is felülmulata.

Tehette, egész Magyarország és a szomszédos Balkán kereskedelmét ő közvetítette. A gavallérsága lett a végzete. Ezernyolcszáztizben egy legfelsőbb ur megközelíthetetlen szerájában orgyilkos kezek megölték. —

— Akkor már annak is négy esztendeje, — borongósan mélézött maga elé a céhmester — haj, négy esztendő nagy idő egy öreg ember életében . . .

A kidugaszolt üvegből, a színültig töltött pohárkákból illatosan áradozott a nemes szilvaszesz zamatja . . . A vén püspök az almáriumból egy tányér friss sültésű, apró teperős pogácsát is előkeresett:

— Tessék nemzeti uram, nyomtassuk is le! — vendége mellett letelepedett, mert bárha nem is mutatta, aggodalmaskodott öreg hive beszédjén. — No, kedves Böszörményi István uram, most már rátérhetünk arra a panaszos dologra is . . . Hadd halljam, miről is volna hát itten szó?

— Fájdalmas lelkisör ez, drága főtiszteletű uram, — Böszörményi István céhmester ékes bibliai szavakkal is gyönyörűségeen kicifrázgatva, hosszan nyújtott beszédben feltárta az ő jámbor lelkének örvénylését. . .

A püspök elgondolkodva hallgatta végig az egyszerű ember emésztő gondolatait, majd mikor befejezte mondókáját, elébe állott. Vállára tette kezét. Tiszta, kék, okos szemével az öreg csizmadia nyugtalan tekintetében mélyedt:

— Meghallgattam Böszörményi István uramat, most már hallgasson meg kegyelmed is engemet . . . Ugy-e, bizony bár a mi a házával és egyházzal, polgártársaisal és családjával szemben fennálló kötelezettségeit illeti, azok felől nyugodhatik kedves Böszörményi István uram?

— Hogyne nyugodhatnám, hiszen kérem szépen, — megkövetvén a főtiszteletű urat

Csak annyi szívárgott ki halála küszöbéről, hogy egyik vetélytársa árulta el és nő ölte meg . . .

Az öreg Zelmos halála után a debreceni céget az öreg ur veje, vajdahunyadi és felsőszilvási Dragota Ignác vette át és vezette 1820-tól 1855-ig. Ez nevelte fel az árván maradt Rickl-gyerekeket. Akik közül különösen a mai Debrecenben élő Rickl Géza atyja: II. Rickl Zelmos tünt fel tehetségével, bátorságával és gavallériájával.

I. Zelmosnak öt gyermeke volt.

— Öt hordó aranyat kap mindegyik! — dicselkedett anyagi erejével az öreg, aki elsőrangú nevelésben részesítette gyermekeit. — Pedig nehéz fáradsággal, mondhatni fáradhatatlanul szerezte össze a garasokat. Abban az időben ugyanis még nem alkottak törvényt a kereskedelmi alkalmazottakról. Akinek valamire szüksége volt, *éjnek idején is felzörgette* a gazdag és tekintélyes kereskedő családot.

— *Az egész familia az irodában lakott és élt*, — mondja Rickl Géza. — Tessék megnézni ezt a hatalmas karosszéket: ez a nagyanyámé volt. *Háromszáz fontot nyomott*, az Isten nyugosztalja!

Pedig ebben az időben 40—50 szekerese járt-kelt a debreceni német kalmárnak megfelelő pár lovakkal, amelyek országszerte szállították a fűszerszámokat.

Dragota ezt a forgalmat megháromszorozta s olyan nagy vagyont szerzett magának és családjának, hogy ezek úgy éltek, mint a hercegfiai. Ezért hálából a felnőtt Rickl-gyerekek az öreg után maradt vagyomból *két részt* engedtek át Dragotának, aki *„testvérek és apjok vala . . .”*

II. Zelmos, épúgy, mint egykori daliás bátyja, a keleten kezdte megszerezni kereskedelmi ismereteit. *A harmincas évek derekán*

— világteljes életben mindig istenfélő, dolgozó, jó magyar ember voltam . . .

— No, ha így vagyunk, (amit különben ugyanis, magamtól is tudtam) most két kérdést adok fel . . . Ám, jól meggondolja, hogy mit válaszol reá Böszörményi István uram!

— Eszemen leszek . . .

— Az egyik kérdésem tehát az, ha hiszi kegyelmed, hogy feltámadás léssen és mégis nem léssen feltámadás, léssen-e akkor kegyelmednek kára?

— Már hogy lenne! . . . Nem léssen bizony nekem! — az öreg csizmadia máris bátorságosabban rázta meg ősz fejét.

— Most pedig lennének megfordítom a kérdést. Ha nem hiszi kegyelmed, hogy feltámadás léssen és mégis léssen, akkor léssen-e abból kegyelmednek kára?

— Már hogyne lehetne . . .

— Látja kegyelmed! — derűsen sugárzott fel a vén püspök szeme, közben jól meg is rázta hivat, — még azt is mondom, akár hiszi kegyelmed, akár nem hiszi a feltámadást, ugyanis csak meg kell fizetni a — papbért.

— Az öreg céhmester jóízűt nevetett:

— Isten ugye' hiszem már, főtiszteletű uram . . . Hanem annyit én is mondok nagyságos uramnak, bolond beszéd az, hogy az asszonynak hosszú a haja: rövid az esze . . . Mert, lám, ha én is az én jó feleségem szavát meg nem fogadom és így mostan bizodalommal fel nem jövök főtiszteletű püspök uramhoz, hiábavaló sok töprengéseimbe talán bizony még bele is bolondultam volna?

elvégezte a Kollégyomot, Konstantinápolyba hajózott, ahol a kontinens legelőkelőbb kalmárai tartottak raktárakat, hajókat. Nagybátyja nyomdokain nem volt nehéz összeköttetéseket kapnia s csakhamar „*első gavallérja*” lett a török császári fővárosnak. A szerájok táján elfojtott sóhajok, ezer veszedelmen át diadalmaskodó suttogások beszéltek a „*szöke gyaur*”-ról, akinek acélos tekintete felgyújtotta a legelőkelőbb háremek nyugalmát. Egy napon aztán messzebb is merészkedett, hogysem szabadott volna s mert nem igen szerette a nyakán a *selyemzsínórt*, hirtelen és bejelentés nélkül távozott a török császár birtalmából . . .

II. Zelmos *Triesztbe* tette át lakóhelyét, ahol a világhírű *Sante Felice* cég volentőre lett. Valójában azonban a cég fő felelőse és leánya körül teljesített szolgálatot. Szépsége és gavallérsága csakhamar gyönyörű pozíciót teremtettek számára s a sudár növésű, kék szemű, *szöke ifju* a „*signoriná*”-k legszivesebben látott lovagja lett.

— Apám első gavallérja volt korának — mondja a debreceni Rickl. — *Triesztben hataslovakat tartott és egyenruhás inasok álltak szolgálatára.*

Nem csoda tehát, ha a szép *Sante Felice Mártha* is élénken érdeklődött minden iránt, a mi magyar vonatkozású. Ami aztán nem várt *afférba* sodorta az ifju Rickl.

A negyvenes évek elején volt ez. *Sante Felice Márthának egy osztrák őrnagy* csapta a szelet, akinek sehogy sem tetszett, hogy ideálja annyira lelkén viseli a magyarság érdekeit. Nem is állta szó nélkül a tárgyalást.

— No, én is ismerem a magyarokat, — mondta az őrnagy — *bárdolatlan, nagyszájú, hazug és lomha nép. Utálok e fajzatot!*

Rickl Zelmosban fellángolt az indulat, de növel állván szemben, elnyomta érzelmeit, bocsánatot kért és pár percre távozott. Két barátját kereste fel. A szép Mártha szinte sirva fakadt.

— *Őn megsértette házunk legjobb barátját!* — vetette az őrnagy szemére. — Ilyesmi nálunk még nem fordult elő.

Mikor Rickl visszatért, az őrnagy kérte is a *bocsánatot*, de Rickl kitért előle:

— Nem engem, de a *nemzetemet sértette meg az őrnagy ur*, ezért elégtétellel tartozik.

Másnap meg is történt a párba. Az *őrnagy vállától csipőjéig tartó sebet* kapott. — Rickl is megsebesült arcán, melyet élete végéig büszkeséggel viselt.

— *Debreceni hentesvágás!* — jegyezte meg csipősen az egyik segéd, egy osztrák kapitány.

— *Talán parancsol belőle?* — kérdezte Rickl — s olyan ütést mért az ujjab párba, alkalmával a potrohok kapitány hasára, hogy ennek *bele* is kifordultak.

Nemsokára vége szakadt a kalandos életnek. II. Rickl is hazajött Debrecenbe, ahol *részt vett a szabadságharcban is*. Főhadnagyi ranggal adjutánsa volt Kiss Sándor ezredesnek. Ily minőségben találkozott össze Debrecenben *Petőfi* Sándorral, aki családjával együtt a mai Batthyány-utca 16. számú házában lakott.

Petőfi annyira megszerette Rickl-t, hogy *diszkardját ajándékozta ennek, mely kardnak pengéje ma is Ricklék birtokában van*. Ennek

BORSAJTÓ

és SZÓLÓZÚZÓ gyártmányainkat ajánljuk a t. szőlősgazdáknak. **DEBRECZENI VASÖNTŐDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG** Debreczen, II., Hadházi-u. 22. Alapított 1882-ben.

a nagybecsü relikvianak eredetét Kiss Sándor ezredes igazolta tanuk előtt, keze irásával.

II. Rickl Zelmós 1847-ben vétetett fel Debrecen város polgárai közé s 1855-ben vette át a cég vezetését, melyet annyira fellendített, hogy *13 segéd és 11 tanonc* kellett a bolti teendők ellátására.

A cég utolsó tulajdonosa, *Rickl Géza*, szeretettel ápolta a történelmi hagyományokat és emlékeket, de szerencsés vagyoni helyzete folytán, egyre kevesebb ideje jutott a cég ügyeinek ellátására. Így a debreceni kereskedelem legrégebbi alapítása: a *Rickl József Zelmós-cég szeptember hó elsején, 140 évi sikerdus működés után végleg feladta üzemét s a cégek jegyzékéből töröltetett.*

Ezek a sorok hirdessék, hogy gyönyörűen élt...

Gyulai Zsiga.

Közoktatás

Pozsonyi lapok a Kereskedelmi Tanintézet igazgatójáról.

A Debreczeni Kereskedelmi Társulat mindenkor kitűnt abban, hogy munkatársait éles előrelátással, bölcs megfontolással szokta megválasztani; így történt ez most is, amidőn 56 év előtt alapított, országos tanintézetének igazgatói székét kellett betöltenie. A megválasztott Greiner Mihályban olyan kiváló szakembert nyert, akiben megvan minden előfeltétel arra nézve, hogy városunk eme népszerű, hatalmas iskolájának továbbfejlesztése érdekében sikerrel munkálkodhassék. Hogy városunk Greiner Mihályban milyen értékes egyéniséget nyert, azt legjobban megvilágítják az alább következő lapvélemények:

„Pressburger Zeitung“. A Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet ujonnan választott igazgatója: a mi nagybecsült polgártársunk Greiner Mihály véglegesen elhagyta Pozsonyt. Egy évtizeden át iskolában és társadalomban prófétaaként működött. Szaktárgya matematika volt, de tanítását a szeretet és a harmónia alkotta, ezzel gazdagította azt a sok ifjút, akik a szakiskolában gyakorlati tudást keresve, szeretett tanítójuktól szerencsés világnézetet is nyertek. Nincs egy sem e sok száz ifju között, aki nem viseltetnék szeretettel és tisztelettel ideális lelkű tanítója iránt. Városunk társadalma rég ismeri az ő művészi érzékét, az „Uránia“ képeiben évek óta tanítja polgártársait szülő városunk megismerésére és szeretetére; nem volt Pozsonyban egy darab régi fal, még oly elrejtett lépcső, amelyet fényképező gépe, mint festői szépségű zugot, meg ne örökített volna. Távozásával sokakat ér veszteség, akik büszkén számították magukat barátai közé

és benne a filozófust szerették és becsülték. A próféta bucsut vesz hazájától, de nem csupán egy másik város fogadja őt magába, hanem fáklyája fényével nemsokára az egész magyar kultúrának megvilágítását fogja segíteni.

„Nyugatmagyarországi Híradó“: A Debreczeni Kereskedő Társulat, az általa fenntartott hat tagozatu kereskedelmi tanintézet megüresedett igazgatói állására Greiner Mihály pozsonyi felső kereskedelmi iskolai tanárt hívta meg. Az új igazgató, régi tekintélyes pozsonyi család sarja, széles látókörű, nagyműveltségű férfiú, akit fiatalon keresett fel a debreczeniek bizalma. Greiner Mihályban a debreczeni kereskedelmi tanintézet nemesak gondolkodó, finom lelkű vezetőt nyert, viszont a pozsonyi iskola egyik legkiválóbb tanárát veszíti el benne. Kívánjuk neki, hogy új, vezető állásában megvalósíthassa azokat a nemes ideálokat, amelyek lelkét betöltik és az ifjuságnak, kartársainak és barátainak ugyanazon tisztelő szeretete vegye őt körül, mint aminő Pozsonyban körülvette őt. Legyen meggyőződve, hogy amilyen nehéz szívvel vesz tőlünk bucsút, mi is szívből sajnáljuk körünkől való távozását.

Ugyanaz a lap egy későbbi számában: Greiner Mihályt a pozsonyi felső kereskedelmi iskola volt tanárát, akit a Debreczeni Kereskedelmi Tanintézet élére hívtak meg igazgatóknak, szerdán este bucsuztatták volt növendékei a Bellevue termében. Közel száz, ma már hasznos polgár a társadalomban gyűlt egybe, hogy volt tanárától elbucszék. Valóban lélekemelő dolog volt láthatni, mint ragaszkodnak, milyen szeretettel párosult őszinte tisztelettel csüggenek Greiner Mihály igazgatón volt tanítványai. E ragaszkodás és szeretet biztos garanciája egy tanárrember kiváló tanári és emberi tulajdonságainak. Méltán mondotta tehát egyik felköszöntő: Sajnáljuk Greiner Mihály távozását és irigyeljük őt a debreczeniektől. A tegnapi lelkes bucsuztatás csak megerősítheti Greiner Mihály igazgatóban eddigi tanári működése fényes sikerének tudatát.

Tanévnyitás a kollégiumban. A református kollégium (akadémiai tanszakok, főgimnázium, tanítóképző-intézet) tanévnyitó ünnepe kedden, szeptember 9-én délután 10 órakor lesz. Az ünnep a nagytantermben kezdődik, ahol Kiss Ferenc theol. tanár mond imádságot. Azután a közönség a kollégium dísztermébe megy, ahol az akadémiai rektor megtartja székfoglalóját s megnyitja a tanévet. A Debreczen várossal száz esztendőknél át szorosán összeforrt kollégium ezen ünnepére a szülőket s általában az egész közönséget tisztelettel meghívja a kollégium igazgatója.

Beiratkozás a kereskedő tanonciskolába. Az 1913—14. tanévre a beírások szeptember hó 7-én, vasárnap és szeptember 8-án, hétfőn d. e. 10—12 órakor fognak végbe-menni.

Párbaj vagy fegyelmi

Egy törvényszéki affér hullámai

Jogász-körökben nagy érdeklődéssel tárgyalnak most egy fegyelmi feljelentést, melyet egy előkelő debreceni ügyvéd adott be fiatal kollégája ellen. A feljelentést előbb lovagias tárgyalások előzték meg, melyek végül is az ügyvédi kamarához vezettek.

Ugy esett az eset, hogy az idősebbik ügyvédnek volt egy tárgyalása a járásbíró előtt. Ellenfelét egy fiatalabb ügyvéd képviselte, aki kollégiális türelemmel várta is kartársát, amíg ez ki nem merítette a legfigyelemre méltóbb kartársi szeretetet is. Egy órai várakozás után azonban „Az idő pénz“ elméletre támaszkodott s mert az idősebb kartárs még mindig nem jelentkezett, kénytelen kelletlen *makaessági ítéletet kért*, amit a járásbíró jegyzőkönyvileg meg is pecsételt.

Másnap találkozott egymással a két kolléga.

— Kérem, bocsásson meg — szölt a fiatalabb ügyvéd — nem tehetek róla. Hajlandó vagyok belemenni új tárgyalásba s az igazolási költségeket is elengedem.

— Felesleges! — hangzott a visszautasító válasz, — már *feljelentettem önt az ügyvédi kamaránál.*

Erre sarkon fordult és távozott. A fiatalabb ügyvéd, akit frappirozott kartársának kijelentése, izgatottan sietett az ügyvédi kamarához, hogy a feljelentést elolvassa. Volt is oka erre a sietségre, mert a beadvány nemcsak azzal vádolta meg, hogy mint ügyvéd az ügyvéddel járt el helytelenül, de „*mint uriember az uriemberrel is*“. Ezek voltak szó szerinti a feljelentésben leírva.

A fiatalabb ügyvéd, amint olvasta, gondolatokba merült, majd arra az elhatározásra jutott, hogy *provokáltatni fogja kartársát.* A segédek össze is jöttek, tárgyaltak, de megállapodásra nem juthattak, mert míg az ifju jogvédő segédei az ügyben lovagias elégtételt követeltek, az ellenfél megbízottai az ügyet lovagias elégtétel tárgyául nem találták alkalmasnak. Miután megegyezésre nem jutottak, a problémát *párbajbíró*ság elé terjesztették, melynek tagjai Szávay Gyula elnökléte alatt össze is ültek, hogy a nem mindennapi ügyben döntést hozzanak. A párbajbíró, mely Keresztesi Kiss József dr., Hegedűs Jenő dr., Berger Andor dr. és Borzsovay Jenő dr. debreceni ügyvédek közül állott, akként döntött, hogy *az ügyet lovagias eljárás tárgyává tenni*

Biomaláta. Biomalz

Kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mind azok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

nem engedi s azt fegyelmi uton tartoznak elintézni az affér szereplői.

A fegyelmi határozat elé jogász körökben nagy érdeklődéssel néznek.

Az eltűnt patriárka

Bogdanovics Luciánt nem találják Kormánybiztost küldtek Karlócára

Bogdanovics Lucián szerb patriárka rejtelmes eltűnésének a titkát mára sem sikerült megoldani. Sőt még csak megközelíteni sem sikerült azt a fájdalmasan izgalmas kérdést: mi történt a német fürdőhelyen a magyarországi görögkeleti szerb egyház legfőbb méltóságával, aki olyan tökéletes pap volt és olyan véghetetlenül vonzó szeretetreméltó és becsülést érdemlő ember? Sem Gasteinban, sem Bécsben, sem egyebütt nem tudnak semmi pozitívumot. Mindenütt ugyanazt mondják, nagy megdöbbenéssel, de már rezignáltan, reménytelenül, — a patriárka eltűnt, nyomavesztett, hétfőn este látták utoljára és azóta — nincsen.

(Az utolsó séta.)

Gastein, szeptember 6. A csendőrségi nyomozás vezetője a következő felvilágosítást adta a patriárka eltűnéséről:

Hétfőn reggel távozott el a patriárka a szállodából. Meg van állapítva, hogy a főpap végigment a Nagy Ferenc-sétányon, a mely messze elvezet Bad-Gasteintól észak felé Hofgasteinba. Egy idő múlva azonban leért arról az útról és a Prossau-völgy felé indult. Két órányira a fürdőhelytől találkozott vele egy szobaleány, aki egy magányos villában, Gastein közelében szolgál. Ez a leány így szólt a főpaphoz:

— Pardon, itt nem lehet tovább menni!

A főpap ránézett a leányra és anélkül, hogy válaszolt volna, visszafordult Gastein felé. Ezen a vidéken a Gastein felé vezető ut két részre ágazik. Az egyik a fürdőhelyre vezet, a másik a Gamskarkogel felé. Ez a Gamskarkogel, amely 2465 méter magas, kedvenc kiránduló helye a fürdővendégeknek. Alatta van a Gamskarkogel-kávéház, a kirándulók találkozó helye. Körülbelül két és fél kilométernyire van Gasteintól. Itt kérdezősködtem a patriárka után, de senki sem adhatott felvilágosítást. Ennél a pontnál tehát *nyoma veszt a patriárkának. A szobaleány volt, ugylátszik, az utolsó, aki beszélt vele.*

Mikor a nyomozás során mindezeket megállapítottuk és láttuk, hogy *szerecséltenségtől* kell tartani, akkor elhatároztuk a *mentőexpedíció* kiküldését, mely tegnap reggel indult és 16 emberből állott. Ez az expedíció a Kötschach-patak völgyében indult el a Hohe-Brücketől Prossau felé. Kitiünően volt felszerelve, felkutatta az egész vidéket, a Prossau északi oldalát, átvizsgálta minden szakadékat, csoportokba oszolva, ugyszólván minden pontot átkutatott, *de eredménytelenül.* Este nyolc órára visszatért az expedíció.

(Nem büntény.)

Arra a kérdésre, vajon nem lett-e gyilkosság áldozata a főpap, a csendőri nyomozás vezetője így felelt:

— *Emberemlékezet óta nem történt büntény Gasteinban.* Mindazokból a jelekből, a melyeket eddig megállapítottunk, *kizártnak kell tartani, hogy a patriárka bűnös merényletnek esett volna áldozatul.* Különben is nagyon kevesen tudják, hogy ki az az egyszerűen öltözött ember, akiben senki sem gondolhatott a gazdag főpapra.

— Kutatásunknak eddig nem volt eredménye, de kötelességünk szerint folytatjuk a

nyomozást. A kutatásunkat tulajdonképpen a bécsi rendőrség vezeti. Ennek kell jelentést tennünk, továbbá a magyar kormányknak és a karlócai patriárkátus titkári hivatalának. Tegnap éjjel szakadt az eső, reggel sem szünetelt meg, de mégis folytatjuk a kutatást. Ma már csak négyen indulunk el, mert a köd miatt többen nem dolgozhatunk, nem érintkezhetünk egymással. Korábban fogunk hazatérni, mert hamarabb beesteledik és az esti ködben teljesen lehetetlen továbbjutni a hegyek szakadékaiban.

(Kormánybiztos Karlócán.)

Bogdanovics patriárka eltűnésének hírére Tisza István gróf miniszterelnök a kormány részéről azonnal megtette a szükségessé vált intézkedéseket, hogy a szerb egyházi ügyek szabályszerű menetét biztosítsa. Még tegnap intézkedett, hogy *Joanovics Pál* miniszteri tanácsos *mint kormánybiztos Karlócára menjen*, aki állandóan foglalkozik a szerb egyházi ügyekkel, mint azoknak egyik legalaposabb ismerője. A kormánybiztos főként azért vált szükségessé, hogy a patriárkátus vagyoni viszonyaiban támadt zavar következtében *rendellenességek ne forduljanak elő.* Joanovics kormánybiztos már el is utazott Karlócára.

Joanovics Pál miniszteri tanácsos elutazása előtt a következőket mondta egy hírlapíróknak:

— Az én kormánybiztosi hatásköröm egyházi igazgatási ügyekre és vagyonkezelési dolgokra terjed ki. Az ellenőrzést teljesíteni kell mindaddig, míg Bogdanovics patriárka életbenléte föltételezhető, az ő érdekében, ha pedig az volna a szomorú való, hogy már nincs az élők között, az interkalaré és az utód érdekében. A patriárka egyházi helyettesítéséről a szerb egyházi statutumok intézkednek és ennek értelmében *Nikolics Miron* püspök már Karlócán van, hogy ott a szükséges tennivalókat intézze.

A miniszteri tanácsos annak a véleménynek adott kifejezést, hogy *a patriárkát meggyilkolták.* És pedig vagy meggyilkolták közönséges utonállók, akik pénzt sejtettek nála, a dussgazdag patriárkánál, vagy pedig meggyilkolta valami *politikai rajongó.* Olyanféle merénylet lehetett ez, mint amilyet *Cuvaj* és legutóbb *Skerlec* báró ellen elkövettek.

(A patriárka a vízbe fullt?)

Gastein, szeptember 6. A város közelében folyó Ache folyó partián egy kalapot találtak, amelyet a patriárka néhány nap előtt vett egy gasteini kereskedőtől, aki a kalapot megismerte. Azon a helyen a part igen meredek és az ott talált nyomok arra engednek következtetni, hogy ott egy ember esett a vízbe.

— *Aki soká akar élni, gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei időnkint alaposan kitisztittassanak!* Ha a váladékmaradvány bent reked a testben, az ember alássa egészségét, így továbbjutását és ezzel boldogulását is. **Ferencz József**-keserűviz igazán kitünő, valóban természetes hashajtó, melyet előkelő orvosok és tanárok régóta elsősorban ajánlanak. Kunze dr., a híres szászországi orvostudós, a **Ferencz József**-gyógyforrások élettani hatásáról írott művében sok kiválóan hasznos utbaigazítás közt következőket is mondja: Asszonyoknak, akik éveken át nehéz székelésben szenvednek, reggel és este egy-egy negyed horospohárnyi **Ferencz József**-keserűvizet szoktam rendelni. Ez rendszerint kitünő sikerrel jár; az étvágy mindig fokozódik és a közérzés általános megjavulása következik be. Mivel jóval kisebb értékű vizek is vannak forgalomban, elcserelések elkerülése végett a gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben mindig az eredeti **Ferencz József**-keserűviz üvegét kell kérni. A szétküldési-igazgatóság Budapesten.

Intő szózat a hitelélet orvosaihoz

Gondolatok a szanálási mozgalomról

Az egész város feszült várakozással tekint annak az *értekezletnek* lefolyása elé, a mely a válság elé jutott debreceni hitelélet szanálásának módozatait van hivatva megállapítani. Egy csöppet sem tulozunk, amikor *az egész város érdeklődéséről* beszélünk, mert Debrecen társadalmának minden rétegét áthatja az a sóvárgás, hogy szabaduljon végre a mai keserves bizonytalanságból, amelynek nyomasztó, lenyűgöző, megbénító hatását — mondhatjuk — a közéletnek minden viszonylata megsínyli.

Mi reméljük, hogy a *kedden* összeülő értekezlet ha talán nem is mindjárt az első napon, de rövid idő alatt *meg fogja hozni a kívánt eredményt.* Ugy vagyunk informálva, hogy a *részvénytársasági pénzüintézetek vezető emberei is aggódva szemlélik a gazdasági állapotokat*, amelyek a még mindig rossznak mondható pénzüviszonyok s a rossz természetű viszonyok mellett semmiféle olyan biztató jelenséget nem láttatnak, amiből ez állapotoknak a közel jövőben való javulását remélni lehetne. A részvénytársasági pénzüintézetek vezetői teljes tudatában vannak ama hivatásuknak, hogy Debrecen nagyon megromlott gazdasági állapotának szanálása érdekében cselekedniük kell.

Valóban elkövetkezett a cselekvésnek huszonnegyedik órája. A kérdés előterében álló *szövetkezeteknek ügye feltétlen és végleges rendezésre szorul.* Itt rá kell mutatnunk arra a végzetes hibára, amely az által követett el, hogy a debreceni szövetkezetek ügyét teljesen hivatatlan egyének minden hozzáértés és az ügyek teljes ismerete nélkül, — mondhatnók — *rosszakarattal, inkább szenzációhajhász alapon, mint a kérdés megoldása iránti ügybuzgalommal pertraktáltak* a fővárosi sajtóban és ezzel bekövetkezett az a kétségtelenül szomorú eredmény, hogy a debreceni szövetkezetek teljesen diszkvalifikáltak. Pedig a debreceni szövetkezetek, ha működésüket nem is mindig az ideális szövetkezeti eszme vezette, kétségtelenül *tisztességesen működtek.* A szövetkezeteket vezető és ott érdekelt tényezőknek kétségtelen tisztességhez és jóhiszeműségéhez szó sem férhet. Épp oly kevéssé eshetik szó arról, hogy a szövetkezetek körül érdekelt részvénytársasági pénzüintézeteket tisztán a szövetkezetek elleni animozitás vezette volna. A cél a szövetkezetek kérdésénél *a debreceni hitelélet rendezése volt*, miután a szövetkezeteknél érdekelt tényezők sorsa Debrecen egész közgazdaságával van szoros összefüggésben. A szövetkezetek elszaporodásában éppen úgy hibásak az azok alapításában résztvett érdekelt, mint az azok alapítását elnéző és fennmaradását támogató egyéb tényezők. Kétségtelen tehát, hogy *a kérdés rendezése alól senki sem vonhatja ki magát* s nemcsak a közvetlenül érdekelt tényezőknek, hanem a közvetve érdekeltnek: a hitelezőknek is kötelességük minden tőlük telhetőt elkövetni, hogy a fölmerült súlyos probléma minél megnyugtatóbb megoldást nyerjen.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Reméljük, hogy a különböző érdekcsoportok ezeknek tudatában egymást megértve, minden hátsó gondolat nélkül, tisztán Debrecen közgazdasági viszonyainak egészséges alapokra fektetését tartva szem előtt, vállvetve fognak közreműködni azon, hogy a kedden meginduló tanácskozásuk meddő ne legyen és hogy egy átmenetet alapoljanak meg ahhoz, hogy Debrecen közgazdasága minden megrázkódtatás nélkül élje át azt az időt, amely a viszonyoknak kétségtelenül bekövetkező javulásáig hátra van.

Mi azt hisszük, hogy a baj gyökerei nem nyulnak olyan mélyre, hogy orvoslásról már ne is lehessen szó és ha vannak is bajok, azokat kellő ápolással gyógyítani, enyhíteni lehet, különösen pedig a még bekövetkező bajokat megelőzni kell. Bizunk benne, hogy a részvénytársasági pénzügyvezetők vezetői nem tisztán a saját, jobban mondva intézetük érdekeit fogják tekinteni, hanem szemük előtt fog lebegni a válság előtt álló közgazdasági élet és be fogják látni, hogy egy válság elhárítása, vagy megelőzése talán fontosabb feladat, mint pillanatnyi érdekek szem előtt tartása. Mert a létező érdekességnek nem tulajdonságban való féltése nem rejt olyan veszedelmet magában, mint a jövőben bekövetkező beteg közgazdasági viszonyok folytán a pénzügyvezetőkre előálló maradandó hátrány.

“AZ ÉN BÁJOS DEBRECENEM!”

FELHŐ RÓZSI A KÖZÖNSÉGRŐL

Felhő Rózihoz a debreceni színházi közönséget meleg emlékek vonzzák. Alig volt primadonna előtte és utána ebben az évtizedben, akinek egyéniségéhez annyi ünneplés, siker fűződne, mint ennek az isten-áldott művész-tehetségnek, aki — mint alább látszik — szintén nem tud elszakadni debreceni emlékeitől. A művésznő most Aradon szerepel, ahol napról-napra zajos sikereket arat, annyira, hogy az ottani lapok hasábszámra foglalkoznak Felhő Rózsi-val, aki most az egyik aradi lap munkatársa előtt Debrecenről és a debreceni közönségről a következő kedves nyilatkozatot tette:

— Az én bájos Debrecenem! Most odakészülök. Nem tudom, várnak-e?! . . . Csak érzem, valahányszor oda utazom, mintha hazamennék az én drága szeretteim közé. Higgye meg, sok sikert értem életemben fővárosban és vidéken, éreztem a szeretetnek melegét, de úgy egyetlen közönség sem fért hozzám a lelkemhez, mint a debreceni . . .

— Azt mondják, most már ott is más szelek fujnak . . .

— A múlt nyáron voltam utoljára Debrecenben, akkor az ellenkezőjét tapasztaltam . . . Tomboltak minden műsorszámom után, végtére nem bírtam az ismétlést . . . Csak a szememre nehézkedett egy súlyos könyvessepp. A régi emlékek gyémánt kristálya . . . Nincs is olyan megértő publikum tán a világon sem! . . .

— Hogy van mégis, hogy most olyan rossz hírek érkeznek Debrecenből?

— Rossz hírek, Debrecenből: ez hihetetlen! . . . Ha mégis úgy lenne, esküszöm, nem a közönség a hibás. A közönség meleg, megértő és hálás. Boldog ha tapsol és sze-

rethet . . . Ezért imádom és szívrepesve megyek az én bájos Debrecenembe! . . .

— Még egy kérdést . . . Miben leli okát művésznő, hogy most annyi elsőrangú színésztehetség van szerződés nélkül?

— Ennek egyedül a színigazgatók kapzsisága az oka. Akik csak a színház üzleti részét tartják szem előtt s nem tudják belátni, hogy nem az a tag az olcsó, aki kis gázsíért szerződik, hanem aki tehetségével és temperamentumával a közönség szívéhez tud férkőzni . . . No de Isten áldja, már készülök az én pótolhatatlan debreceni közönségemhez. Sok a dolgom. A legújabb és legszebb számokkal akarom újra bevenni Debrecenem . . .

A szövetségesegek egymás között

Hogyan fest otthon egy munkásbarát képviselő?

A nyomdászok szaklapja és hivatalos közlönye a Typographia ma megjelent számában keményen megtámadja Kun Béla országgyűlési képviselőt, hódmezővásárhelyi lap- és nyomdatulajdonost, mint a munkások ellenségét.

A cikk, amelynek a címe Kun Béla arcképe, elmondja, hogy a képviselő ur a népgyűléseken csak szimulálja, hogy a választójog bátor szószólója, a korrupció és hazugság kérlelhetetlen ostromzója. A cikk e szavakkal fejeződik be:

Hát megérdemli ez az ur, hogy bárhol becsületes emberek meghallgassák? Azt hisszük, aki szőret a tisztességes embereket, az nem hallgatja meg az ilyen ember szónoklatát. — Mindenki a közérdeknek tesz szolgálatot, ha a politikai kóklereket és hazug embereket, ahol megjelennek, kiseprűzik. Kun Bélának nem szabad népgyűlésen megszólalnia és ha oda szemtelenkedik, szaktársainak ne legyenek tekintettel semmire, hanem rángassák le a pódiumról.

Megérdemli. Mert hazug ember és a munkások ellensége.

Ime így fest az az egyetértés és a szeretet, amely dul az ellenzéki képviselők és a munkásság között, amely pedig igazán megokolatlan készséggel állott ez urak szolgálataira, amikor népszerűségük emeléséről volt szó. De világot vet arra is, hogy mit érnek és milyen őszinték azok a frázisok, amelyekkel az ellenzéki urak kiinn a piacon a népet a munkásságot bolondítják s hogyan fest egy ilyen frázisontó képviselő ur a valóságban.

És ezt nem mi mondjuk, hanem maguk a képviselő urnak szövetségesei, barátai.

— Vilmos császár látogatásai. Bécsből táviratozzák: Vilmos császár október hó folyamán meglátogatja Ferenc Ferdinánd trónörökösét Konopitsban, ahol két napig tartózkodik, azután egy napra Bécsbe megy, hogy a királyt meglátogassa.

— Az új pétervári nagykövet. Bécsből táviratozzák: A király Szapáry Frigyes gróf külügyi osztályfőnököt pétervári nagyköveté s helyére külügyi osztályfőnökké Forgách János gróf drezdai követet nevezte ki.

Színház

A színház műsora:

VASÁRNAP: Délután *A cigánybáró*, operett. Este *A csókszanatórium*, operett.
HÉTFŐ: Délután *A cigányprimás*, operett. — Este *A hajduk hadnagya*, operett.
KEDD: *Az elvált asszony*, operett.
SZERDA: *Náni*, népszimű.
CSÜTÖRTÖK: *A hajduk hadnagya*, operett.
PÉNTEK: Nincs előadás.
SZOMBAT: *Gyerünk csak!* revü. Bemutató előadás.

Zenei nevelésünk teréről

A most megnyíló iskolai évad küszöbén nagyon alkalomszerű egy sorozatos ismeretetés, melyből a gyermekek zenei nevelésére sulyt helyező szülők okulást meríthetnek, mert kétségtelen, hogy a vezető egyének művészi kvalitásai jelentékenyen és kedvezően befolyásolják a növendékek előmenetelét.

Láttuk azt Psenyeczky-Nagy Zoltán tanítóképzési tanári minőségében kifejtett működéséből is, aki nemcsak hogy újáramította ott a zenetanítást, még pedig a széles tapasztalatai nyomán szerkesztett két kötetnyi „Zene-elmélet” és két kötetnyi „Összhangzattan” alkalmazása révén, (mely művek egyébiránt a kolozsvári, nagyvárad stb. zeneintézeteknél tankönyv gyanánt vannak bevezetve), hanem tanításának sikerdus volta felől valóban rengeteg számú tanítványainak hálája is tanuskodik, akik közül nem kevesebb, mint huszonöt tölt be tanári állást.

Ebbeli funkciója mellett közmegelegedésre és határozottan fényes eredményekkel oldja meg azt az óriási feladatot, hogy a Zenekonzervatóriumnak közel négyszáz növendékét, jónévi tanárainak élén zene-nevelésben részesíti.

Ez a lázas és ambiciózus tevékenység elég volna arra, hogy abban nemcsak egy, hanem két ember-életnek munkaereje kimerüljön.

Ámde Psenyeczky-Nagy Zoltán, kinek a hangok világa az igazi éltető eleme, pihenni is csak úgy tud, ha azalatt is foglalkoztatja elméjét zenei gondolatokkal. Ez a tény magyarázza ki azt a csodálatos tevékenységet, melyben hónapról-hónapra egy-egy új zenei munkával lép meg. Szakirodalmi munkálkodásán kívül egész kötetnyi „Egyházi vegyes énekkari feldolgozásban” kilencven transscriptiót, tíz férfikórust, három zongoradarabot, két nagysonátát, egy csomó temetési éneket, (negyven transscriptió, tizenkét műlének), variációkat és számos műdal birunk tőle, mi mellett most áll befejezéséhez közel egy nagyszabású operetteje, mely a jövő szezonban kerül előadásra.

Hihetetlen az a művészi szívósság és erély, melyet Psenyeczky e téren kifejt, hogy gondolatait zengzetes és választékos harmoniába burkolt zenei köntösben tárja elének.

Ily mérvű tevékenység azonban nem is marad bosszualatlanul, mert a szakadatlan lázas munkálkodás felemészti a szervezetet és komoly aggályaink vannak arra nézve, hogy Psenyeczkyt is meddig mondhatjuk még magunkénak.

Figyelő.

* **A vasárnapi előadások.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a Cigánybáró, este pedig a „Csókszanatórium” operette kerül színre. Az igazgatóság a vasárnap-esték közönségének beakarja mutatni az új operettet s ezért tüzte ki harmadszori előadásra is.

* **Hajduk hadnagya.** (A színházi iroda jelentése.) Rajna és Czobor szépenéji operettejét eleveníti fel a szintársu-

Iskolás fiuk részére

A legolcsóbb fiu- és gyermekruha bevásárlási forrás

Balázs Jenő, Piac-utca 61. sz.

Szentanna-utóval szemben.

Telefon 6-28.

6-11 éves gyermek részére . . . . . 8 K)
12-15 „ „ „ . . . . . 15 K)
15-17 „ „ „ . . . . . 20 K)

lat operette személyzete. A darab évek óta nem került már színre a debreceni színpadon, holott egyike a legkedveltebb és legnagyobb sikertű magyar operetteknek. A mostani felújításban a női főszerepeket Borbély Lili és Nagy Aranka játsszák. A férfiak közül pedig Oláh Gyula (ezredes), Váradi Márton (cimszerep), Rónai (Hájas), Kassai (szépiczig). Azonkívül az összes férfiak játszanak.

* **Azon 15—18 éves leánykák.** akik a „Gyerünk csak” című látványos fővárosi revüben résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek 9—2 óra között Czákó Gyula főrendezőnél.

* **A bérletkiváltás.** (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága már elvégezte a bérlet előkészítés munkáját s megállapodott abban, hogy kedd reggeltől kezdve a törzskönyvezett bérloknak rendelkezésére bocsátja a bérletjegyeket. Az igazgatóság azért látta szükségesnek a bérletnyitást a szokottnál korábbi időpontra kitűzni, hogy kényelmesebben és nyugodtabban bonyolíthassa le és a maga részéről munkatorlódás ne álljon be, mert a jövő hét végén sorozatosan bemutatásra kerülő „Gyerünk csak” című nagyszabású revü igénybe veszi nemcsak a művészi személyzetet, hanem az adminisztrációt is. Ennek az egészen újszerű és kivételes technikájú színpadi attrakciónak beállítását ugyanis, a színháznál az igazgatótól kezdve mindenkinek külön dolgot ad. A bérletes előadások a rendes időpontban fognak kezdődni.

* **Az Apolló óriási sikerrel mutatta be „Dráma a Villában” színművet.** A nézőteret teljesen megtöltötte a közönség, hogy betekintést szerezzen a diplomácia konyhájába. Káprázató kiállítás, nagyszerű meséje valósággal lázba ejtette a nézőt. A kísérő számok közül különösen tetszett a „Kítaszított szüi indián” című amerikai indián cow-boy kép. Pompás volt „Dolly esete” és „Dundira vigyáznak” angol kép. Végül kellemsen hatott a közkezdveltségű Gaumont hirdató, különösen tetszett a hölgyeknek az őszi és téli idény új costum-creaciójának bemutatása. Tekintettel a nagy érdeklődésre előjegyzések minden előadásra telefonon 762. szám alatt egész nap eszközölhetők.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 7-én, vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban predikál Polgár Gyula s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, az ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Könyves Tóth Kálmán lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Maternv Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Iparosok küldöttsége a polgármesternél.** Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök vezetése alatt ma küldöttség járt Kovács József polgármesternél, akinek közbenjárását és beavatkozását kérték arra, hogy a debreceni építkezéseknél, így most az Arany-Bika építkezésénél a debreceni iparosokat vegyék elsősorban figyelembe. A polgármester kedvezően fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy kérésüknek a lehetőség szerint eleget tesz.

— **Egy főhercegnő balesete.** Lindauból táviratozzák: Germana főhercegnő a Toscanavilla lépcsőházában elesett és kezén komolyan megsebesült, úgy hogy előreláthatólag több hétig orvosi kezelés alatt kell állania.

— **A kamarai beltagok virilis joga.** A kereskedelmi- és iparkamara beltageit a törvény abban a kedvezményben részesíti, hogy a törvényhatósági bizottsági virilis jog megállapításánál adójuk kétszeres beszámítás alá esik. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara elnöksége most köriratban hívta fel a beltagekat, hogy joguk érvényesítése végett személyesen jelenjenek meg a város polgármesteri hivatalában. Mint már jelentettük, a legtöbb adót fizetők névjegyzéke a város könyvtárszobájában nyolc napi közszemlére van kitéve. A jegyzék ellen felszólamlások szeptember 12-ig adhatók be s az igazoló választmány szeptember 15-én kezdi meg üléseit.

— **Eljegyzés.** Dr. Havas Aladár ügyvéd Élesden eljegyezte Kohn Katókat Debreczenben. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A kolera.** Beregszászról táviratozzák: Bereg megyében a kolera egyre terjed. A Latorca folyó mellett fekvő összes községek kolerafertőzöttek. Munkácsra is behurcolták a kolerát, mert amint hivatalosan jelentik, a városban tegnap két haláleset fordult elő. A munkács—stryi vonalon van a kolera góc. Volóc, Kisszolyva, Szent-Miklós, Szolyva, Hársfalva és Odávidháza községekben mindenütt fordultak elő kolera gyanus megbetegedések. Eddig harmincnégy megbetegedést és tizenöt halálesetet jelentettek be az alispáni hivatalnak. — Bukarestből táviratozzák: Romániában, bár a hivatalos statisztika kevesebbet mond, eddig kétezer ember halt meg kolerában. A magyar kormány Predeálon és Orsován szigorú óvintézkedéseket léptetett életbe, hogy a veszedelmet Magyarországra be ne hurcolják. Román területen oltással igyekeznek a hatóságok utját állni a járvány terjedésének és eddig több mint százezer embert oltottak be a járványos vidéken. — Nyiregyházáról táviratozzák: Bukovszky Ferenc a Nyiregyháza mellett levő nagyláposi tanyáján összesett és meghalt. Az orvos azt hiszi, hogy ázsiai koleráról van szó.

— **Pénztárvizsgálat.** Ma délelőtt a városi házi pénztárban pénztárvizsgálat volt abból az alkalomból, hogy a főpénztárnok, Csapó László szabadságra megy s így a pénztárt Szücs Gusztáv ellenőrnek adta át. A vizsgálat mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Hajdumegye a kolera ellen.** Hajdumegye alispánja és tisztí főorvosa tekintettel a Szabolcsban is föllépett kolerára ma szigorú intézkedéseket tettek a kolera behurcolásának megállítására.

— **A Felhő Rózsi-estekre vonatkozólag** tisztelettel kéri a n. é. közönséget az „Uránus” igazgatósága, hogy az előadás kezdetéhez — 7 vagy 9 órára — pontosan megjelenni sziveskedjenek, mert az előadások nem folytatálagosak s előadás közben nincs bemenet.

MANDEL
LIPÓTNÁL

!! Egységárak !!

12-16-20-24

korona

— **A fogyasztási adó megváltása.** Debrecen város tanácsa ma fölirt a pénzügyminiszterhez a fogyasztási adó megváltása tárgyában és 300,000 koronát alánlott föl megváltás fejében.

— **A levetkőztetett gépek.** Pár nap előtt már megirtuk, hogy a debreceni csendőrség több havi ernyedetlen nyomozás után kézrekerítette annak a nagyszabású szíjtolvajlásnak a tetteseit, melyet a Hochfelder kereskedelmi részvénytársaság kárára az enygyárban követtek el még ez év tavaszán. A tolvajok négyen voltak, névszerint Kun Imre, Szabó Lajos, Földesi József és Eszenyi Péter. A lopást úgy követték el, hogy ketten őrt állottak a gyár előtt, míg a társaság másik fele a nyitva levő aítókon behatolt a gyárba, onnan a vitolla kerék nyilásán át a gyár belsejébe. Itt ismét egy vitolla tengelyre léptek a tettesek, melyen a gyár első emeleti padlását közelítették meg. Ez a padlás gyöngye faalkotmány volt, melyet betörték s azon át a gépházba jutottak, lemásztak egy vascsövön és a gépekről a szíjjakat lefejtették. A zsákmányt aztán homokgyűjtő kocsikon hazavitték s Fazekas István kövácsmester segítségével a 900 korona értékű bóranyagot 37 korona 20 fillérért Zeichner Samu cipésznek eladták. A csendőrség az orgazda és a bűnségéd ellen is vizsgálatot indított.

— **Eszkimók meggyilkoltak két sarkutazót.** Londonból táviratozzák: Ottavába jelentés érkezett, hogy Radford és Street sarkutazókat, akik az északi sark felé igyekeztek, eszkimók utközben meggyilkolták. Radfordék 1912-ben indultak el Ottavából, hogy a Hudson-öbölön át jussanak céljukhoz. Eszkimók kísérték őket és már igen messze jutottak, mikor a gyilkosság — 1912. telén — történt. Radford összeveszett az egyik kíséző eszkimóval és megütötte, amin ez anynyira feldühödött, hogy lándzsájával leszurta az utazót. Mikor Street barátját veszelemben látta, puskával segítségére sietett, de egy másik eszkimó ő is leszurta. Rendőri bizottság szállt ki a gyilkos eszkimók közé és példás ítéletet fog gyakorolni.

— **Felhő Rózsi-esték az Uránusban.** Lázabb érdeklődéssel énekesnő vendégszerplését még nem várta a debreceni közönség, mint a Felhő Rózsiét, ki az Uránus (Korona-passzage) mozgó-színház ui színpadán fog fellépni. Felhő Rózsi három estén át — hétfőn, kedden és szerdán — fog énekelni, minden este kétszer és pedig a 7 órási és a 9 órási fenséges mozgókép-műsor keretében. Az első előadás helyárai rendesek, a második előadások helyárai a következők: Páholy 4 személyre 10 korona, zsölve 2,40, zártszék 1,80, I-ső hely 1,40, II-dik hely I kor., III-id hely 60 fillér. Bérlet, tisztviselő-és trafik-jegyek e napokon nem érvényesek. Jegyek előjegyezhetők, vagy elővételben kiválthatók az Uránus irodájában egész napon át. Telefon: 3-28.

— **Veszélyes életkor** a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a zsenge erősítésének okszerű támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermeklisztet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészthető. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 31.

— **Színházi Ujság** címmel külön kiadást ad minden héten Szathlmáry Zoltán népszerű lapja a „Debreceni Szemle”, mely közli a hét összes színlapjait s a darabok szövegét. A mai legújabb szám Borbély Lili arcképét hozza Letzter József udvari fényképész pompás felvételében és művészi reprodukciójában. Kapható a színházi jegyszedőknél s utcai elárusítóknál.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK:

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz-utca 63.

Telefon szám: Főújslet 11-57. sz. Fiókújslet 732. sz

Ékszer- és órajavitást

pontosan és szolid árak mellett eszközöl
PINTÉR GUSZTÁV,
 Piac-utca 26. Bérpalota. Új utcában.

— **A polgármester telke.** Munkácsról jelentik: Bernovics Gusztáv városi bizottsági tag meginterpellálta Bay Gábor polgármestert, hogy a város tulajdonát képező kertből miért csatolt a maga földjéhez 200 kvadrátot? Bay Gábor az új hódítást elismerte, de a felelősséget ezért áthárította a városi főmérnökre. A városi főmérnök egy régebbi szabályozási tervre hivatkozott. De mert úgy tudják, hogy öt év előtt a polgármester ezt a területet már egyszer bekebelezte és a város pör útján azt újból visszacserezte: az ügyet fölvtették a legközelebbi közgyűlés napirendjére.

— **Ma utoljára látható az Uránusban** (Korona-passage) a tegnapi bemutatott remek Pathé-műsor, mely a következőkből áll: 1. Az északi Philippinák, csodás természeti felvétel. 2. Indián féltékenység, indus dráma. 3. A csodakalap, kacagató. 4. Újzelandi geyzirek, természeti tanulmány. 5. A nadrágtartó, bohózat. 6. Jégvágás Norvégiában, ismeretterjesztő. 7. A makacs kutya, humoros. 8. Az utolsó csók, előkelő társadalmi dráma 3 felvonásban. Előadás kezdete d. u. 3 órától 6-ig mérsékelten leszállított helyárakkal, 6 órától rendes helyárak, folytonos bemenettel. Utolsó bemenet 10 órakor.

— **Panaszosból vádlott.** A debreceni rendőrségen ma délben megjelent egy magát Egresi Robicsek Bélának nevező, állítólagos színész és panaszt tett Bagosi Sándor és Károly barátai ellen, akik aranylancát, gyűrűjét és fémernyőjét ellopták. Előadása szerint a lopás a Kossuth-szállodában történt, ahol a színész is megszállva volt. Délután azonban ismét megjelent Egresi és visszavonta panaszát. Ekkor azonban nem várt bonyodalom keletkezett az eset körül. Komlóssy Pál rendőrkapitány ugyanis a panaszosban régi ismerősét ismerte fel, aki könyöradamányok gyűjtésével, dologtalanul éli világát.

— Tessék felvenni egy jelentést erről az urról! — mondta a szolgálatot teljesítő detektívnek a rendőrkapitány.

— Erről a panaszosról? — ámult a kezdő rendőrteljesítő.

— Igen, erről a többször büntetett, rosvott multu egyénről. Aki nyomban a helyzet magaslátára emelkedett és így szólt a rendőrkapitányhoz:

— Megnyugszom a kitiltásban!

Ez azonban nem megy olyan gyorsan, mint a panaszosból vádlottá vedlett színművész gondolta. Így egelőre őrizetbe vették. Egresi emberölésért 12 évet, betöréses lopásért 4 évet ült.

— **Hólyagos himlő Szatmármegyében.** Szatmárról jelenti tudósítónk: A Szilágymegyéből átjáró cigányok áthurcolták a himlőjárványt vármegyénk területére is. Turtterebesen a múlt héten 4 súlyos himlőmegbetegedés fordult elő. Morvay Lajos dr. vármegyei főorvos erélyes intézkedést tett, hogy az áthurcolt járvány továbbterjedésének gátat vessen.

— **Egy református pap balesete.** Tabról jelentik: Arany Dénes mágócsi református papot súlyos baleset érte. Vadászni ment a mezőre, utközben fegyvere elsült és a papot jobbkarján súlyosan megsebesítette. A vérző papot a kaposvári kórházba szállították.

— **Cigányvásár.** Ma délelőtt 11 óra tájt egy rakás cigány érkezett Hajduszoboszlóról Debrecenbe. A cigányok utközben erősen bepálinkáztak, összeverekedtek, sőt a rendet csináló rendőrt is megtámadták. Végre is előállították az egész karavánt a rendőrségen.

— **Fajborok palackozva literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.**

— **A vásártéri Uránus nyári színház mal kiváló mozgókép-műsora.** 1. Hüvelyk Matyi mint detektív, rendkívül neveltető. 2. Az indián törzs igazsága, megható indus dráma. 3. Az erős ragasztószer, bohózat. 4. Pali billárdozik, igen kacagató. 5. Az arab hálája, megindító dráma. 6-7-8. Csak egy álom volt, poétikus dráma 3 felvonásban. Előadás kezdete d. u. 4 órától 6 óráig mérsékelten leszállított helyárak. 6 órától rendes olcsó helyárak folytonos bemenettel. Utolsó bemenet 10 órakor.

— **Leesett a szekérről.** Dobos Imre 18 éves kőmives-tanonc egy homokos szekéren vágatott az uttesten. Közben meggondolta magát és le akart ugrani a kocsirol. Eközben megcsuszott, elvágódott és karját kificamította. A kórházban ápolják.

— **Legfinomabb** gvapjuszövek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— **Felhívás és kérelem Debreczen közönségéhez.** A folyó évi október hó 14., 15., 16., 18. és 19-én rendezendő Concours hippique alkalmából igen nagy számban érkeznek városunkba Magyarországból, Ausztriából és a külföldről a lovas sport művelői és barátai, úgy, hogy a rendelkezésre álló szállodai szobákban lehetetlen számukra elég helyet biztosítani. Debreczen város mélyen tisztelt közönségéhez fordulunk azért, bizva hagyományos magyar vendégszeretetében, hogy az idegenből jövő vendégek elszállásolásánál segítségünkre lenni kegyeskedjék. — Teljes bizalommal felkérjük tehát Debreczen város közönségét, hogy amennyiben a város belterületén vagy a Simonvi-uti villákban nélkülözhető lakásaik, szobáik vannak, engedjék át azokat az elszállásolás céljaira a vendégeknek október 13-tól október 20-ig. A díjtalanul átengedett lakásokban, szobákban elhelyezett vendégektől általunk lakás megváltás címén beszedendő összegek a lakásokat átengedők nevében ióteköny célra fognak adni. Az elszámolást annak idején a lapok útján közölni fogjuk. Felkérjük továbbá azokat is, kiknek bérbe adandó butorított szobáik vannak és azokat a fentebb jelzett napokra nekünk bérbe adni hajlandók, szíveskedjenek ezt is az ár megjelölésével bejelenteni. Ugy az átengedendő, mint a bérbeadandó lakások és szobák bejelentését mielőbb kérjük Loránt József titkár ur címére (Piac-u. 16. Alföldi Takarékp. palotája) írásban elküldeni. Ismételten teljes bizalommal kérjük a mélyen tisztelt közönség szíves támogatását azon reményben, hogy azt tőlünk megtagadni nem fogja és vendéglátó nehézk munkánkban segítségünkre lesz. A Concours Hippique intézősége.

A csukamájolaj hátrányai a Scott-féle emulsióban meg vannak szüntetve.

Dacára annak, hogy a közönséges halolaj kiváló erősítő szer, használatát több oknál fogva nem lehet igénybe venni. A legtöbben, úgy a felnőttek, mint gyermekek gyakran nemcsak jogosult ellenszenvet éreznek a halolaj íze iránt, hanem gyakran nehéz megemészthetősége folytán nem bírja el gyomruk. Egész másként áll a dolog a Scott-féle halolaj-emulsió-nál. Ugyanis az ezen szerben foglalt halolaj apró cseppekben van szétosztva, már szinte előre megemészthető, úgy hogy az emésztő szervek ezen munkától megvannak kímélve és úgy a halolaj mint a többi erősítő alkotórész könnyű szerrel szívódik fel a vérbe.

Hülés után, elerőtlenedésnél, nehéz fogzásnál, a lábadozás idején, gyenge csontalkatu gyermekeknek, óvógyógyásznál és ehhez hasonló esetekben az évtizedek óta bevált Scott-féle emulsió kiténő szolgálatot tesz.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII, akkor egy gyógyszár útján próbaadagot küldünk.

— **Gyilkosság egy mérék gomba miatt.** Nagykanizsáról jelentik: Karader Antal fiatal türjei legény tegnap délután hazafelé igyekezett az uradalmi erdőn keresztül. Utközben a földön gombákat pillantott meg és egy mérékre valót leszakított belőlük. Szerencsétlenségére épen arra járt az egyik uradalmi erdő és észrevette, hogy Karader gombát szakított. Az erdőőr, akitől az egész környék retteget hirhedt durvasága és erőszakossága miatt, ráordított a legényre. Karader ismerte az erdőőrt és mivel jól tudta, hogy az meg akarja verni, futásnak eredt. Az erdőszél dühében lekapta válláról a fegyvert és a futó legényre lőtt. Karadert a hátán érte a golyó és a tüdejét teljesen összeroncsolta. Azonnal összeesett. A zalaszentgróti orvos, aki kezelés alá vette, lemondott az életéről. A néhány fillér értékű gombáért tehát meghal egy fiatal legény. Az ember-telen erdész a csendőrség letartóztatta. Karader Antalt azonban már ez sem adja vissza az életnek.

— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

— **Tolakodás elkerülése végett** az „Uránus“ színház igazgatósága (Korona-passage) a Felhő Rózi vendégszereplési idejére — mely hétfőn, kedden és szerdán 7-től 9-ig és 9-től 12-ig lesz — elővételi pénztárt állított fel, s így módjában van a közönségnek a jegyeket egész nap megváltani, vagy az előjegyzett jegyeket kiváltani. Az elővételi pénztár nyitva egész nap. Telefon 3-28.

— **Előleges jelentés.** A kolozsvári Gárdonyi-mulató 16 elsőrendű tagból álló kabaret-társulat Gárdonyi-igazgató személyes vezetésével e hó 10-étől kezdve 5 előadást tart a Royal-disztermében.

— **Értesítés.** Szívesen hozom nagybecsű rendelőim, valamint az érdeklődő ur-hölgyek tudomására, hogy 10 év óta fennálló és jóhírnévnek örvendő francia női divattermem kibővítésére elsőrangú angol szabóságot rendeztem be, hol a munkaerők józan kihasználása, az anyagok első kézből való beszerzése folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a megszokott magas árnál jóval olcsóbban, már 100 koronától szállíthatok kifogástalan kosztümöket, ugyszintén bundákat, felöltőket, leányka kosztümöket és ruhákat legizlésebb kivitelben. Kiváló tisztelettel Weisz Margit Piac-utca 89. sz.

— **Őszi idényre** a legszebb kalapok, nyakkendők és fehérművek a legmáltányosabb árak mellett beszerezhetők Frank Imre uri-divat üzletében, a „Dréher“ mellett.

— **Már mindenki tudja,** hogy a legjobb szabásu keztyűk Schön Sándor keztyű, kötőszerszer és orvosi műszertárában kaphatók, Debrecen, Piac-utca 14. sz. (Csapó-u. sarok). Telefon 11-55.

PIGNICZKY ISTVÁN
CHRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom

Órák raktára
Csapó- és Vár-utca
 sarok, a Zenedével szemben.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

— **A svéd- (fejlesztő) torna órák** a Simonyi-utca Zander-féle gyógyintézetben megkezdődtek. Leányok részére d. u. 3-tól 5-ig. Fiúk részére d. u. 5—6-ig.

— **A legfinomabb női kézi-táskák**, pénzsziivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

— **Harisnyák**, kesztyűk legdivatosabbak kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Hasba szurták a csendőrök.** Csurgóról jelentik: Tegnapelőtt Csurgón országos vásár volt és ez alkalommal Tokai József és Kertész István csurgói lakosok alaposan leítették magukat. A részegeket az utcán botránnyos viselkedésük miatt a csendőrkörnyék figyelmeztette a tisztességes viselkedésre. A figyelmeztetésnek azonban éppen az ellenkező hatása lett, mert a két berugott ember ahelyett, hogy szép csöndesen odább állt volna, neki esett a járőrnek, sőt Tokai az egyik csendőr fegyverét is el akarta venni. A csendőr fegyverét használta és szuronyát Tokai hasába döfte. Tokai sebe nem veszélyes. A csendőrség hatóság elleni erőszak miatt sebe bekötözése után előzetes leartóztatásba helyezte. Tokai sebét Kovács Henrik dr. körorvos kötözte be, aki mintegy 4 cm. széles és 2 cm. mély sebet állapított meg.

— **Szülők figyelmébe!** Ajanlom fényképezési műtermemet, ahol ma legmodernebb, legjobb és legolcsóbban készülnek fényképek és levelező-lapok, **6 drb. 2 kor. Gábor műterme, Csapó-utca 10.**

— **A legkritikusabb időpont** a csecsemő életében az elválasztás. Ha az anya ez időpontban nem ismeri ki magát, a gyermek egész életén át megszenvedti azt. Vesse ezért mindenki emlékezetébe, hogy gyermekét az elválasztás pillanatától kezdve csakis a világhírű Phosphatine Faliere-el szabad táplálni, mert ettől a gyermek erőssé és egészségesse fejlődik és a fogzáson is könnyedén esik túl.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 12-én, pénteken egész nap és 13-án, szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számos látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Mentze Henrik újdonságok áruháza**, a legolcsóbb beszerzési forrás. Piac-utca 38. szám, díszműáru, gyermekjáték- és háztartási cikkekben.

— **Hatóságilag fertőtlenített** legújabb miniszteri utasítás szerinti kiadásu ódon tanönyvek, ugyiszintén új állapotban is **Aczél antiquariumában** (Első Takarékpénztár-palota) szerezhetők be. Meg nem felelők bármikor kicserélhetnek.

— **Csemege-szöllő** 5 kilós kosarakban kaphatók Szabó Lajos fiai üzletében, kilonként 44 fillér.

— **Anyakönyvi hírek.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következők jelentkeztek kihirdetés végett: Zs Nagy Dániel—Fáti Eszter. Leitner Ábrahám—Szeifert Zsuzsánna. Keserü Antal—Kozák Erzsébet. Molnár Imre—Jászai Zsuzsánna. Molnár János—Sipos Zsuzsánna. Nagy János—Végyvári Ilona. Kaplonyi Gy.—Végyvári Erzsébet. Tóth Balázs—Takács Juliánna. Bartos Géza—Fényes Kornélia. Kis Jenő—Károlovics Mária. Czebe József—Kovács Teréz. Kovács József—Tóth Eszter. Deszpotov Radivoj—Borsos Mária. Babincsák László—Tasnádi Zsuzsánna.

Házasságot kötöttek: Einczig Lipót—Fürst Lina. Oláh János—Kálászi Juliánna. Szekeres István—Mocsári Agnes. Somogyi Pál—Nagy Juliánna. Bakó Imre—Bakó Erzsébet. Kereskes Ferenc—Erdős Mária. Szabó Viktor—Magyar Margit. Lakatos Lajos—Ullmann Mária. Mattyasovszky Ferenc—Német Erzsébet.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. hó 10-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. telefon 510. szám.

— **Gyönyörű kalap és uri divat újdonságok** Frank Testvéreknél, az új megyeháza mellett.

Megizlelte-e már a specialis

BORBÉLY LILI SZELETET?

ha nem, izlelje meg, MARX JÁNOS cukrázdájában CSAPÓ-UTCA 18. Fióküzlet Csapó-u. 103 és a színházi bufféban.

Érdekes válópörök.

Az angol társadalom szenzációi.

A német és francia lapok állandóan sokat és szívesen foglalkoznak az angol társadalmi élet egyes jelenségeivel, mintha csak azt akarnák bizonyítani, hogy az angolok éppen nem olyan puritánok, mint amilyenek el vannak ismervé. És mintha csak a véletlen is segíteni akarná ezt a törekvést, az újabb időben egymást érik a Themze partján fekvő világvárosban a botránnyos szenzációk. Válópör is annyi van mostanság, mint már régóta nem volt.

Az angol válópörök nem sima lefolyásuk. A házastársakat csak komoly, indokolt esetekben választja el a bíróság. Nem elég az, ha a felek kijelentik, hogy nem élhetnek együtt, hogy ellenszenvvel viselkednek egymás iránt, hanem a bíróság erről meggyőződést is kíván szerezni.

A feleket állandóan megfigyelteti, hogy miként viselkednek a válópör-kereset beadása után. A „kings protector“-nak nincs más feladata, mint arra ügyelni, hogy a valóni kívánó házastársak nem találkoznak-e, nem beszélgetnek-e egymással; titokban nem keresik-e fel egymást; a hűtlen elhagyás vagy a hűtlenség esete csakugyan fenforog-e? A „kings protector“ jelentése tehát döntő fontosságú. Mert ha a bíróság megbizottja azt jelenti, hogy a házastársak, akik „engesztelhetlen ellenszenv“ vagy „gyűlölet“ alapján kérték a házasság felbontását, a kereset beadása után találkoznak, egymással nyíltan beszélgetnek, — az elváltat nem mondja ki.

Mostanában több válópör vonta magára a közvélemény érdeklődését Londonban.

Rudolf Churchill lord özvegye néhány évvel ezelőtt a felesége lett egy Cornwallis-West nevű fiatal embernek. A házasság azonban nem volt boldog. Egy napon pedig Cornwallis-West eltűnt Londonból. Felesége hónapokig hiába várta — nem jött vissza. Ekkor beadta férje ellen a válókeresetet. A bíróság megbizottja nyomozni kezdett az eltűnt férj után. Hosszas kutatás után reá is akadtt és megállapította, hogy Cornwallis-West nem is messze Londontól idilli életet él egy csinos kis énekesnővel. Ez elég volt. Megtette jelentését és a házasságot a bíróság felbontotta.

Kevésbé sikerült M. Parsons gazdag gyáros ama törekvése, hogy feleségétől elváljon. A gyáros megtudta, hogy felesége — míg ő a gyárban, az irodában foglalatoskodik — vidáman megcsalja. A gyáros beadta a válókeresetet. A bíróság a hűtlenséget bebizonyítva látta és ideiglenesen kimondotta a válást. Amde ekkor előállott a bíróság megbizottja és egy jelentésben beszámolt azzal, hogy Parsons urnak — kedvese van. A bíróság erre megmáskította ítéletét és kijelentette, hogy egy férj, aki megcsalja feleségét, nem követelheti a válást még akkor sem, ha a felesége hűtelen. És hiába volt Parsons minden bizonykodása, hogy kedvesét feleségül akarja venni, a bíróság nem mondotta ki a válást.

Méltán keltett feltűnést a legutóbbi időben az az eset, amikor Cowley lord adott be válókeresetet felesége ellen, akit hűtlenségen ért. Az eset azért érdemel különös figyelmet, mert a lord éppen ötödször szerepelt már ily ügyben. Igaz, hogy nem mindig ő szerepelt

mint felperes, háromszor ő volt a panaszos, de kétszer ő volt a vádlott. És, amint neki sikerült bebizonyítania, hogy első, harmadik és ötödik felesége csakugyan megcsalta! — viszont a második és negyedik feleségnek is mindig könnyű volt bebizonyítani, hogy a nemes lordnak a házastársi hűséget illetőleg nagyon szabadelvű nézetei vannak.

Mint tehát látható, az angol főúri világ is bőven szolgáltat anyagot a „cronique scandaleuse“ számára és a francia lapok egész nyugodtan állapíthatják meg, hogy az angol közvélemény ne beszéljen oly elítélőleg a francia erkölcsökről, hanem seperiien a maga háza előtt.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Az érselindi bankár.** Nagyszabásu, furfangos váltóhamisítás ügyében hozott tegnap ítéletet a nagyváradi királyi törvényszék. A vádlottak padján Bodnár János érselindi földművelő volt, aki a vidék legjobb módu gazdája és vagyontát váltóhamisításokkal szerzte. A lehető legnagyobb körmönfonsággal, nem mindennapi furfanggal követte el manipulációit, amelyek során a körnvék iegszámottevőbb gazdáinak nevével hamisította váltókra, amelyekkel körülbelül hatvanezer koronát harácsolt össze. 1909. évi augusztus hava óta folytatta üzelmét Bodnár János, akinek — mint az a főtárgyalás során kiderült, valóságos irodája volt a különböző váltók lejáratának nyilvántartására. Csak egy, egyetlen egy lejáratot mulasztott el a furfangos ember és ezen a mulasztáson — a nvakát szegte. Bodnár Lászlóné. Tárcza György, Orosz Péter, Brázsa János és Bodnár Sándor, valamint az Egyesült Érmihályfalvai Takarékpénztár, az Érmelléki Hitelbank, a Gazdasági Népbank, a Kereskedelmi és Hitelbank és a Székelyhídi Népbank feljelentései folytán indult meg az eljárás Bodnár János ellen, akire százharmincöt rendbeli váltóhamisítást bizonyítottak rá. A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás után Bodnár Jánost egy évi és hat havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Mérték utáni costümök

Bécsi és prágai műhelyben legutolsó divat szerinti keimekből őszi újdonságok ::

50

kor.-tól kezdve készülnek

Halmágyi divatházában.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar hitel	834 —
Osztályok hitel	835 —
4 százalékos kronaszáradék	81.50
Államvesszei	711 —
Jelzálogbank	436.50
Rimamurányi	714 —
Halászárjani	769 —
Köszöni vasút	648 —
Irányszat:	
Magánleszámítolási kamatláb:	
Éécs 5 $\frac{1}{2}$ %, Berlin 4 $\frac{1}{2}$ %, London 4 $\frac{1}{2}$ %.	
Budapesti gabonátőzsde.	
Svava X. (Strasser és Kösig) deb. Bizományos távirati jelentés.	
Szava májusra	11.50
„ szeptemberre	12.03
1913. okt.	8.95
Rozs októberre	8.34
Zab októberre	8.24
„ szeptemberre	8.19
Tengeri 1913. v. szeptemberre	7.68
aug.	7.68
Készáru változatlan.	

Szerb konzulátus Bécsben. Bécsből jelentik: A szerb kormány elhatározta, hogy Bécsben, hol eddig csak tiszteletbeli konzul volt Szerbiának, hivatásos konzulátust állít fel, mert az új kereskedelmi szerződésre való tekintettel intenzívebbé akarja tenni az összeköttetést Bécs és Szerbia között.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék Nagy András debreceni cég (Kistemplombazár) ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos: Filöp Károly törvényszéki jegyző, tömeggondnok: Hegedűs Béla dr. ügyvéd. Bejelentési határidő 1913. november hó 6.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Mautner Márkus Siklós, Pelcz Lipót, VI. ker., Felső-erdősor 16., Gertner Hermann Titel, Sablícs Nénad Stápar.

Ingatlanok forgalma.

Nagy János és neje Szabó Mária veszi Szabó Mihálytól Felső Józsaai ingatlant 800 koronáért.

Dr. Sztankay Aba és neje Zsilka Sári veszi Beke Lászlóné Orosz Erzsébettől Szent Anna-utca 66. sz. házat 100.000 koronáért.

Nátu Györgyné Berki Juliánna veszi dr. Balkányi Miklós és nejétől nyírmártonfalvai ingatlant 400 koronáért.

Ecsedi András és neje Tóth Sára veszi Dinyés Gyula és neje Pongor Juliánától 3 hold 604 négyszögöl ondódi földet 4800 koronáért.

Több mint

egy millió koronát

kb. fizetett ki pár hónap alatt kiházasítási összegekben a

„MÄDCHENHÖRT“

Első általános emberbaráti egyesület házasulandó leányok kiházasítására.

Wien, I, Franz Josefs-Kai 43.

Elnök: Gróf Mels-Colloredo Rudolf, prior. Minden tag két év alatt legfeljebb 294—koronát fizet be s ezért házaság esetére 600—koronát kap, ami 124 százalékos kamatozásnak felel meg.

Felvétel

megállapított korhatár nélkül
felkezeztetkülönbség nélkül
orvosi bizonyítvány nélkül

Képviselők **mindenütt kedvező feltételek mellett felvételnek. Kockázat nincs!** Kérje ismeretéseket díjtalan beküldését a debreczeni befizetőhelytől: **Blitzer Ignációl**, Debreczen, Bethlen-utca 21. sz.

1913. V. 1747. sz.

Árverési hirdetmény.

Beregí Nagy Sándor debreceni ügyvéd által képviselt Mandel Lipót végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőke, ennek 1913. év április hó 20. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 77 K 61 fill. perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. V. 1747. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél bíróság felülfoglalt és 1790 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Piac-utca 26. szám alatt leendő megtartására **1913. évi szeptember hó 18. napjának d. u 4 óráját** tűzőm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok a fizetett összeg betudásával és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1913 augusztus hó 21-én.
Gál Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

IDEALIS SZÉP LESZ
minden lány, ki a világhírű FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET
MARGIT-SZAPPANT

használja. A világ minden tájáról érkező nyilatkozatok bizonyítják ezt, amelyek a leg-összintébb háttól visszhangznak és a rajongás hangján szólnak a Margit-crémé pártján és csodás hatásáról. A Margit-crémé semmi nem káros anyagot nem tartalmaz (sem ólmot, sem higanyt), összeállítás a modern kosmetika legelőkeltebb vívmánya. Az arc nemcsak seivempuha, hanem hófehér s tiszta lesz, akik a Margit-crémét használják, aruk szépséget teljes életükben megőrzik. **Margit-crémó 1 és 2 koronás téglapokban az egész világon kapható. Margit-szappan 70 fillér. Margit-póder 120 kor. (fehér, rózsas vagy sárga színben). 6 koronás rendeléseket bérmentve küld:**

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERTÁRA ARADON.

Raktár az összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekben. Főlelakat Debreczenben: Balázs Ödön, Josa és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihály-vics Jenő, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajdusószorményben: Ersey Gábor gyógyszer. — Hajdusozosón: Bardócz Zsigmondnál.

1384—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróóság V. 3771—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Edvard Weisz részére lakostól 457 kor. 73 fill. tőke, ennek 1913. év május hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 133 kor. 14 fill. per költség erejéig 1913. évi június hó 23. án bíróság felülfoglalt és 1680 koronára becsült butorok- és deszkákból álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 9-én délelőtt 1/2 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Rákóczy u. 6. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind azon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi augusztus hó 13-án.
Gál Vilmos, bírói kiküldött.

Keresek

november elsejére
2 szobás, tágas, modern
fürdőszobával
ellátott

lakást,

lehetőleg a piac-
hoz közel.

Cím a kiadóhivatalban.

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen. Asszony mondja: ez a kincsem! A padló úgy fénylik tőle, Nem is kell sok máz belőle; Kevés munka, semmi kín, Barna, vagy porszürke szín, Figyelmed csak arra legyen, Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen! Ajtó, mosdó, ablakpárkány Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk S vele mindent jól befestünk. Konyhabutor, asztal, szék, Itt van „Keil-Lakk“ azurkék, Kerti butort fessünk zöldre, Gyermekeknek öröme. „Keil-Lakk“-ból van minden szín, Kék, piros, zöld-rozmarin. Szóval: ház vagy nyárlak, Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kapható

Kontsek Géza cégnél, Debreczen.

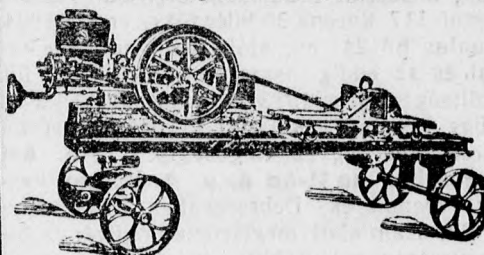
Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevé érték-telen utánzatok visszautasítandók!
Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.

Fakereskedők és favágók figyelmébe!

Mielőtt üzemét motorra berendezné, ne mulassza el képes árjegyzékünket bekérni eredeti amerikai

WATERLOO

motores fűrészlől és baltáról, melyekről általában el van ismerve, hogy mindenütt a legkitűnőbbnek bevéltak.

Egyedül **DÉNES B. BETÉTI** kapható: **TARASÁGNÁL** Budapest, V., Lipót-körút 15. Árkap és felvilágosítás díjmentes.

1929—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróóság V. 1853—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Teltsch Mór és Fia részére lakostól 197 kor. 88 fill. tőke, ennek 1909. év január hó 30. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 97 kor. 42 fillér perköltség erejéig 1913. évi március hó 22-én bíróság felülfoglalt és 1690 koronára becsült butorok és deszkákból álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 9-én délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Rákóczy-u. 6. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mind azon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi augusztus hó 13-án.
Gál Vilmos, bírói kiküldött.

OLCSÓ CZIPÓK
Megvettem a Kobrak czipó csődtömegét és a mai naptól leszállított áron árusítom.
Diamantstein Adolf Piac-utca 42.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyéremű közönséget, hogy sütődémben tisztán kezelt finom

fehér sütemények

készítését bevezettem. Elvállalok mindenemű alkalmi úgymint névnap, eljegyzési, lakodalmak, reggeli és uzsonnasütemények, jourok és más estélyek, valamint szombati (ritus) kalácsok elkészítését és házhoz szállítását. Megrendelhető egyszerű levelezőlapon vagy telefonon 12-67. sz. alatt. Szíves pártfogást kérve

Holstein Dezső, Debreczen,
Méliusz-tér 8. sz. Czegléd-utca 1. sz.

2016—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 2263/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Brauchfeld Sigfried részére lakostól 117 korona 30 fillér tőke, ennek 1904. év június hó 24. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 85 kor. 80 fill. perköltség erejéig 1913. évi április hó 3 án bírósággal lefoglalt és 601 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1913. évi szeptember hó 11-én d. u. 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Lorántffy-utca 38. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 17-én.
Oláh Géza, bírói kiküldött.

Bőrtisztatlanságokat

mint bőrtkákat, pörseéseket, hájfényt, érdes és feltöredezett testbőrt megszűntet .. .. .

mely a kátrányt gyógyhatásu alkotórészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkotórészeketől mentesítve, tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátrányeműek.

Alkalmazható leginkább mint

folyékony Pinosol-szappan (1 K és 2 K 50 filléres palackokban hosszantartó készlet)

Aki pedig megszokásból a szilárd szappant előnyben részesíti, használjon

Pinosol-Boraxszappant (80 fillér) vagy **Pinosol-kénestejszappant** (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér).

Bővebbet a szappanokhoz csatolt ismertetés nyújt.

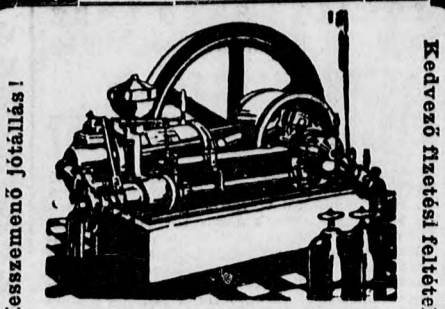
Fejmosásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filléres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerárakban, droge-riákban és illatszerekkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppan
Wien, I., Helfferstorferstrasse II.

Debreczeni raktár: Központi drogeáriában Rex Ferenc és Társánál.

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

Álló- és fekvőrendszer.

Szivógáz és benzinmotorok. Benzin (és nyersolajos) oszlopármúval, magánjáróval is.

Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/Ly Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogeáriában: Csakis „Bartilla fogvíz”, kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvege 5 kor. 80 fillérért.

PICK NÁNDOR

Építész tervezési és vállalati iroda képviselői:

„KOSMOS” lemez, mellyel nedves falnak szárazzá tétele és istálló mennyezetek tökéletes páramentesítése érhető el. „FERRENIT” asbest palagyár.

Telefon 10-98. Iroda: Vörösmarty-utca 10. szám. Üzletszerzők és képviselők kerestetnek.

Valódi védjegyű

Őszi trágyázás!

Thomassalack

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ily zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

Thomasphosphatfabriken Berlin vezérképviselője

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

Raktár Debreczenben: Kontsek Gézánál.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyárvalatunk

40 év óta az első helyen áll

a sajtógyárak közt és szakkörökben a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor- és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.

Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcserőtelkesítési gépek különlegességi gyára

1500 munkás. Wien, II., Taborstrasse 71. Képviselők kerestetnek.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN”

a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

Védjegy

!! Mindenütt kapható !!

Iskolai, Intézeti és Internátusi
fehérneműek,
leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,
zsebkendők, **Ágyneműek:** paplan,
és matrácok, előírás szerint kitűnő
minőségben, jutányosan beszerezhetők:
DONOGÁN ÉS SOMOSSY GZÉGNÉL,
Hajdu vármegye szállítói
Debreczen, Kistemplombazár.

VIKTORIA PENSIO

BUDAPEST VII., Miksa-u. 9.
TELEFON 97-60.
Kényelmes, tiszta szobák.
Kitűnő i z l e t e s konyha.
!! Mérsékelt szolid árak !!

Földmunkához

80 darab vasbillenőkocsi
olcsón eladó.
Kérdezőkérdekek Vasuti anyag 500^a je-
lige alatt Blockner J. Budapest, IV., Sem-
melweis-utca 4. s irodájába intézendők.

**100
fillér**

ennél több vagy kevesebb
egy jó gyújtószélénél
nem játszik szerepet. Ve-
gyen tehát csak legjobb árut!
„Hermes“ elsőrendű 50 fillér; próbatucat K 3.60.
„Adria“ elegáns 60 fillér; próbatucat K 4.80.
„Örökgyufa“ 1 K 80 fillér; próbatucat K 15.60.

Asztali és fali gyújtókészülék
darabja 4 korona.
Nagy tűzkövek : 10 darab 30 fillér; 100 darab K 2.50.
Zseblámpa, nagyon tartós, darabja K 1.20, 3 darab 3 K.
Borítványkészülékek :: Zsebgyógyesztárak.
Viszontelárusítóknak legjobb beszerzési forrás.
M. Foidl, Wien, XV., Rosinagasse 11/10.

INGYEN!
Apollo
mozi jegy

Ertesítjük a nagyrabecsült

**KÜRTI
cipőkrém**

fogyasztóit, hogy minden egyes doboz **Kürthy cipőkrém** után **ingyen adunk az APOLLO színházhoz egy jegyet,** amely zentul minden előadásra érvényes.

Kapható nagyban és kicsinyben

Grosz Sándor és Testvére

nagy áruházában **Csapó-u. 7,**
valamint

Jóna János, Nyil-utca.	Schwartz Ignátz, Széchenyi-utca.
Mogyoróssy Győző, Rákóczy-utca.	Feuerstein Mór, Arany János-utca.
Stanga G. Gyula, Burgondia-utca.	Moskovicz Márkusz, Külsővásártér-u.
Róth Jenő, Szentanna-utca	Goldmann Hermann, Salétrom-utca.
Kaldor L. és Társa, Csapó-utca	Brunner Gyula, Péterfia-utca.
Kupfer Jakab, József k. herceg-utca	Farkas József, Bethlen-utca.
Weisz N. Gyula, Vargakert, déli sor.	Sárközy Sándor, Halvan-utca.

Farkas Gyrgy,
Árpád-tér.

Telefon 945. Telephone 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaák olcsón kaphatók.

Üzletem áthelyezése foly-
tán a raktáron lévő áruk
az alanti árjegyzék sze-
rint olcsó szabott árak
mellett szerezhethők be :

- Női felöltő színes, hosszú
8'— 9'— 10'— kor.-tól
- Női felöltő sötétkék, hosszú
12'— 14'— 16'— kor.-tól
- Női felöltő fekete, hosszú
14'— 15'— 18'— kor.-tól
- Leánykabát hosszú, színes
8'— 9'— 10'— kor.-tól
- Leánykabát hosszú, kék,
12'— 14'— 16'— kor.-tól
- Leánykabát rövid, színes
4'— 5'— 6'— kor.-tól
- Női costum színes, angol
18'— 20'— 24'— kor.-tól
- Női costum színes, finom
35'— 40'— 45'— kor.-tól
- Leánycostüm színes angolkelme
15'— 16'— 18'— kor.-tól
- Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól
- Pongyolák 6— kor.-tól
- Bluzok 3— kor.-tól

Tisztelettel

**Halmágyi
Sámuel**

női és leány-
felöltők áruháza

Piac-utca 47,

:: a főpostával szemben. ::

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zrt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítsa nem szolgálunk.

Jelígés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelígés levélnél a hirdetés száma is kérétek.

Csütörtök
hajnalban, Debrecenből — Szajlig velem utazott cvikkeres uri embert, nagyon kérem, hogy — kedden, megbeszélésünk szerint az állomásnál találkozzunk. S ott majd újból felidézük a Szajligban töltött kellemes perceket! Jó? A viszontlátásig szeretettel üdvözlöli zsidóleány. 17

Gondolatban
milliószor, nagyon forrón csókol s édes szerelemmel ölel a Téged végtelenül szerető Picid. 14

Libuc kedves!
Hát mi történt Szajligban. 14

Nemesszívű
urinőnek anyagi támogatását kérem, tanulmányaimnak befejezéséhez. „Hálás” a kiadóhivatalba. 16

Női
szív pártfogását óhajtja rendkívül szerény garzon kishivatalnok. Leveletérkövetkező címen, „Piccolo 17” Debrecen főposta poste restante. 991

Én
egy kitanult 40 éves nőilen kertész vagyok, keresek hozzám illő özvegyet, vagy hajadont. Leveleket „Ószi rózsá” jelígre a kiadóhivatalba kérek. 992

Szept. 7.
Hogy én mint élek, magam sem tudom. Hogyha látnád, mint őrlődik lelke! Vajjon ráismerem-e arcokra a szomorú vonások alatt, amik rávessződtek? És meglátlak-e s mikor? Ne menj Erdélybe, nagyon messze volnál! Legjobb lenne BP. Próbáld meg, Édes, keresztülvinni! Neked is legmegfelelőbb volna! Vagy másodsorban P., a mit szintén említessz?! És mikorra gondolsz? Én mindent megkísérlelnék, hiszen már nem bírom így, megszakad a szívem utánad. Szerelmes szívem minden vágya, minden gondolata szüntelenül Nálad s veled van. Most is hozzád simulok s öllelek, csókolak hosszan, forrón, szerelmesen. Megérezed-e! Irj, Édes, sokat kicsi ficskáduak. 977

Szeretet
hiányát érző szerény nővel megismerkednék V. S. főpostarestánte. 2160

Kedves Nagysám!
Szeretnék szórakozás céljából Önnel állandó barátságot kötni. Kimerítő levelet kérem „Barátság 128” jelígre a kiadóhivatalba. 976

Ki
tudna szeretni egy 18 éves szőke leányt? „Csak okosan” jelígre a kiadóhivatalba. 18

Állami
tisztviselő 3000 kor. jövedelemmel és nyugdíjjogosultsággal elvenne 25-35 éves házias 8-10 ezer koronával bíró lányt vagy özvegyet. Komoly szándékuak „Biztos jövő” jelígre főpostára írjanak. 978

Kávé 20
jelígre levelek vannak. 6

Házasság
céljából férjhez menne fővárosi nevelőnő, jó gondolkodású emberhez. „Megnyugvás” jelígre írjanak a kiadóhivatalban. 971

Mogzozhatatlan
előttem tévedése hiszen én nem vétettem magának semmit sem, nem tudom hát miért haragszik én rá, írja meg nyíltan, Jóska. 970

S...
mindent elfelejték csak te ne hagyd el engem ebben a rettenő helyzetben. Margit. 972

Karcsi
édes fiam a multkorinál óvatosabb légy és ne könnyelmű, hogy el ne árulj, mert addig leszünk boldogok amíg meg nem tudja senki. Ölel mindegyre. 963

Hivatalnok
én a jelzett időben ott voltam, talán eltévesztették egymást, írja meg, Szórakozás kell az élethez. 889

Szórakozás
céljából, ur ösmerettségére vágyom. Irjanak, „Mert ez az élet” jelígre postrestant. 896

Mely fess,
szép fiatal, tisztességes leány ismerkedne meg egy fiatal uri emberrel. Választ és találkat „Elegánsuri gyerek” jelígre a kiadóhivatalban. 937

Bojodogság,
Komoly, Barátság, Piros szegfű, Állandó barát, Irju tűz, Sándor, Házasság, Bakfis, Szorgalom, Man-na, Kávé 20, Megértjük egymást Ördög, jelígre levelek vannak a kiadóhivatalban. Ezek közül a ma ki nem váltottak megsemmisítettnek. 938

Ki lépne
házasságra 52 éves jobb módu vidéki gazdálkodóval. Cim a kiadóhivatalban. 948

A circusbán
másodizben a Független Ujságra figyelmeztetett fehér-blouzos barna hölgyet kérem írjon a kiadóhivatalba „Csak titokban” jelígre. 950

Egy
derék, csinos, 26 éves, magas terméű őrmester szeretne megismerkedni egy csinos, független Debreceni nővel, varró, vagy szobalánnyal. Csakis fényképpel ellátott levelekre válaszolok. „Szeretem a szépet” jelígre a kiadóhivatalban. 949

Uri fiu
fiatal, karsu leány szórakozásáról gondoskodik. Levelek „Buksi” jelígre a kiadóhivatalba küldendők. 951

Pista!
Hát miért nem jött? Maga beszél szeretetről? Én most is csak a régi vagyok. Irjon azonnal. Juliskának. 952

Középtorn
izr. férjes uriaszony, finomlelkű, garzon uriember szerényen támogató barátságát keresi. Leveleket „Gyermekemért teszem” jelígre a főpostára. 953

Szórakozó barátot
keres fiatal ur leány, akivel elmulatgatnának. „Vig élet” jelígre a kiadóhivatalban. 927

28 éves
árva leány férjhez menne tisztességes emberhez — özvegy emberhez is. Kor és vallás mellékes. Irjanak a kiadóba „Szeretem a gyermeket is”. 928

Csiusos fiu
néniknek érdek nélküli barátságát keresi. Jelíge „Még ártatlan” a kiadóhivatalban. 954

Házasság
céljából megismerkednék józan életű férfivel. Középkorú, jó megjelenésű, barna nő vagyok. Jelíge „Visszavonult” a kiadóhivatalban. 955

Fiatal
24 éves uri ember, feltétlen finom barátnő szórakozását keresi. Irjanak „Tanár” jelígre a kiadóhivatalba. 904

Zsidóleány!
Igy nem lehet ismerettségét kötni. „Ifju tűz”. 934

EGYEDÜL ÁLLÓ
árva, 75.000 korona készpénzhozamánnyal, és teljesen független orosz hölgy, 150.000 korona vagyonnal, sürgősen férjhez mennének. Csakis komoly szándékuak, vagyon, válás mellékes, jelentkezzenek: „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66. 2018

Szüts István
uri- és egyenruhásabónál lehet legolcsóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

AMERIKA DEBRECZENBEN,
aki TAKÁCS VINCÉNÉL, a ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély ráfizetéssel majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Maison Biró
angol női szabó, női ruha **szalonját,**

mely 8 évig Budapesten Rákóczy-ut 1. szám alatt létezett. 2107

Debreczenben, :: Deák Ferenc-utca 13. szám alá, ::
a Royal-kávéház közelébe **helyezte át.**

Jutányos árért készít
— hozott kelméből is — kosztümöt, raglánt, sportruhát, plüskabátot és színházi köpenyt.

LETZTER JÓZSEF
udvari fényképész! műterme egész **vasárnap nyitva !!** Legújabb kivitelű **!! platinképek !!**

KIADÓ
a Széchenyi-u. 24. sz. a.

egy 10 méter hosszú, 5-30 méter széles, 6 ablakos, teljesen világos, magas **udvari helyiség**

mely kiválóan alkalmas építészeti vagy más akármilyen irodának, garzon lakásnak, műhelynek, vagy raktárnak. Azonnal bérbe vehető. — Értekezhetni a háztulajdonossal **József kir. herceg-utca 19. sz. alatt.** — Aki ezen helyiség bérletére reflektál, megtekintés előtt itt keressen fel. 2106

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐLAPOK GÁBOR MŰTERMÉBEN KÉSZÜLNEK, CSAPÓ-UTCA 10. SZÁM ALATT. :::

Autogén-
hegesztések készíttetnek **IFJ. LOSONCZI JÁNOS DEBRECZEN,** József kir. h-u. 16. Telefon 347. 1903

Tankönyvekért

fél árnal többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiu- és leányiskolai előirt tankönyvek fél áron kapható **Harmathynál,** Fűvészker-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház). Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zseb könyv gratis. Rajzkörzők, vonalzők, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

Lakás

Utcai lakás
két szoba előszoba mellékkelhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Lorántffy-utca 1. szám alatt. 2 44

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal kiadó bármilyen célre: I üzlethelyiség K 1000 I. 1100
Ertekezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyvaüzletben, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Miklós-
utcai 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. Irodának físnagyon alkalmas. 836

Küönbejáratu
butorozott szoba kiadó, esetleg ugyanott teljes el-látás is kapható, intelligens családnál. Kossuth-utca 25 sz. 943

Keresek
november 1-re egy csinos két szobás lakást minden kénvelemmel — Cim a kiadóban. 925

Kétszobás
lakást keresek november elsejére. Verbőczy-utca 2 sz. 902

Utczal
különbejáratu butorozott szoba villanyvilágítással kiadó. József kir. herceg-utca 7. 2054

Kiadó
legforgalmasabb közpon-ponton bolt, iroda, lakás közel a színházhoz. Gazdasági gépek eladóak. — Ugyanott szakácsnő fel-vétek. Csapó-utca 19. szám. 2157

Kiadó
november elsejétől Széchenyi-utca 21. sz. alatt 4 szobás modern utca-i lakás és ugyancsak november 1-től 3 szobás udvari lakás AranyJános-utca 39. szám alatt. 990

Modern
lakás, négy szoba, fürdőszoba és mellékkelhelyiségekkel álló uri lakás nov. 1-től Csapó-utca 26. sz. alatt földszint kiadó. Értekezhetni ugyanott Kuthi Zsigmondnál. 993

Bolthelyiség
mészáros vagy hentesnek való, azonnal kiadó. Miklós-utca 22. sz. a fűszerüzletben. Nagyon olcsó boltbér. 975

4 szobás
lakás, majdnem a piacon, modern, minden hozzávalóval folyó évi november 1-től olesón kiadó. Értekezhetni Miklós-utca 22. szám a fűszerüzletben. 974

Két szobás
lakást keresek november 1-re. Adják be a eiműket a kiadóhivatalba. 12

Szalonna, zsirnak- ::: való és zsír :::
a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban beszerezhető **Poláczek István** hentes- és zsiradéküzletében **DEBRECZEN,** 1862 **Csapó-u. 98**

Utazásomból hazaérkezve, ismét a nagyérdemű hölgyközönség szíves rendelkezésére állok. Sikertült oly elsőrendű

férfi szabásúra
szert tennem, kinek gyönyörű angol munkája a legkényesebb igényeket is kielégíti.

PILICZER
női divatterme **Péterfia-u. 39. 2105**

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kenőcs kefélés nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakiválólegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Értesítés !!

Van szerencsém a n. é. vadászközönség b. tudomására hozni, hogy Piac-utca 75. szám alatt levő fegyverműves műhelyemet, mely 1899. év óta fentáll, **Piac-u. 52 sz. alá helyeztem át,** hol minden e szakmába vágó munkát szakyszerűen, pontosan és jutányos ár mellett készítek. A n. é. vadászközönség b. pártfogását kérve 1973

SKOTH SÁNDOR
fegyverműves

Debreczen, Piac u. 52. sz., az udvarban, megyeház mellett.

Uj vizgyógy- intézet

és Zander-féle svéd **gyógygymnastica :::**
DEBRECZEN,
SIMONFFY-U. 7.

Vezető orvos: Dr. Szász Adolf. ::: Rendel: délelőtt 10-1-ig, délután 3-5 óráig. :::

Rendelési órák:

Férfiaknak:
delelőtt 6-10-ig, délután 5-8-ig.

Nőknek:
delelőtt 10 órától délután 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Tíz szőlő 50 fillér, azontul minden szőlő 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Adás-vétel

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Akácmez
nagyban és kicsinyben kapható Vörösmarty-utca 14. szám. 894

Kitűnő
házi borecet kapható. Piac-utca 77. sz. I. em. 6-ik ajtószám alatt. 895

Egy
jókakban levő CSIKAGÓI AGYU fényképezőgép olcsó árón eladó Daróczy Imre fényképésznl. — H.-Náncs 3154. 2111

Szólópréseim
elkészültek, — felelősség mellett — olcsón eladók. Fái vasöntöde Debreczen, Mester-utca végén. 2143

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Eladó
egy jó karban levő hintaszék. Méliusz-tér 14. sz. alatt. 910

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Egy igen jó
állapotban levő keveset használt szabadon futóval ellátott modern kerékpár elutazás miatt olcsón eladó. Nyil-u. 114 sz. 939

Eladó
többféle butor barab. Szentanna-utca 50. sz. alatt. 947

Varrógép
karikahajós eladó. Erzsébet-ut 14. 931

Pianinó
szép hangu, használt eladó Ótmalom-utca 1. szám. 929

Két jókarban
levő szekér olcsón eladó. Posta-kert 8. 930

Elköltözés
miatt sürgősen eladó jó karban levő masszív ebédlő. Szentanna-utca 50. szám. 909

Zártpedánu
czimbalom eladó. Értekezhetni podgyászpenztárnál, pályaudvar. 10

A Bankoa
30 hold tanyaföld kiadó. Értekezhetni Mester-u. 35. sz. alatt 5

Tisztán
kezelt házi borecet eladó. Piac-utca 77 szám I. em. 6 ajtószám. 961

Női kabátok.
kosztüm s egyéb női ruha kéz alatt olcsón eladó. Minden jó, használható állapotban van. Cim: Erzsébet-ut 101. szám, a kapu alatt, 13

Egy
feles és háromnegyedes hegedű eladó. Czim a kiadóhivatalban. 8

Automobil-
bérkocsis eladó vagy bérbeadó. Kiss, Gólya utca 17. sz. 9

Egy
jól kijátszott hegedű eladó. Bercsényi-utca 69 szám. 979

Varrógép,
női karikahajós, eladó. Erzsébet-ut 14 sz. 7

Vidéken nagyobb vaskereskedésben működő, — több évi gyakorlattal bíró **KÖNYVELŐNŐ** ki a kereskedelmi levelezésben teljes jártassággal bír. Debreczenben **ÁLLÁST KERES.** Szíves megkeresések- re felvilágosítást e lap kiadóhivatala nyújt.

Üzletszerzőket!
keres életbiztosító-intézet magas járandósággal. Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Nyugdíjjogosultság” jellegre. 2045

Zongorák, Pianinok
bérbe kaphatók :: **SCHMIDT** zongorarakárában, Piac-utca 73.

Állandó nagy harisnyavásár
a Harisnyáruházbán. H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára. **Dospoly János utóda cég Főter, Tisza-palota. ::** Tekintettel a közelgő iskola évre, mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva. Előzetes kiszolgálás. Szigoruan szabott árak!

Vár-utca 10. számú házban hatszobás utcai lakás
nov elsejére kiadó. Értekezhetni Boros Izidornál, Kossuth-u. 2.

Beiratkozás a NÓTH zenekonzervatoriumba
Szentanna-u. 18. (a r. kat. főgymnastiummal szemben.) Prospektus (tajékoztató) díjtalanul kapható. 2055

Állás

Francia
nyelvmestert keresek — szeptember 1-étől. Czim a kiadóhivatalban. 824

Kereskedelmi
végzett, német nyelvet is bíró, gyors és gépirónó állást keres. Beléphet azonnal. Czim a kiadóhivatalban. 784

Czimbalom
tanít előkelő tanárnő, kitűnő módszer szerint. Csak még néhány szabad órája van. Cim a kiadóhivatalban. 959

Sz. akaratot
pályafelvigázó, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok az eddigi működésről szóló bizonyítványokkal a Bihari erdőiség vérszorlog üzemvezetőségéhez intézendők. 916

Iózan életű
vizsgázott fűtőt lokomobilhoz azonnala keresünk. Czim a kiadóhivatalban. 917

Gyakorlott
irodai leány alkalmazást keres. Boldogfalva-u. 8. szám. 899

Mesónő
uri házakhoz ajánlkozik. Lónyai-u. 13. szám alatt. 908

Boliba
kiszolgálónőnek ajánlkozik tisztességes asszony. Tóthné Eötvös-u. 12. sz. 946

Alkalmos
vagyok irodai, raktárnoki, munkafelügyelői állásokra. Keresztyén család os ember. Czime a kiadóhivatalban. 956

Egyszerűbb
tarka ruhák varrását, fehérnemű feldolozását, igen olcsón vállalom, Cim a kiadóhivatalban meg tudható. 957

Kovács,
a ki iparvasúti kocsik és felszerelések javítását érti, azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 614

Bejáró
jó főzőnő kerestetik. — Piac-utca 58. sz. 911

Raktárnoki
állást keres vidéki volt gazdálkó. Szíves megkeresést kér „Törekvő” jellegre a kiadóhivatalban. 903

Zongora-
tanítást elvállal nagy gyakorlattal bíró urileány. Hatvan-utca 35. szám, II. emelet, 2101

Perfect
gyors és gépirónó állást keres. Bethlen-utca 31. szám. 2116

Házmasternek
gyermektelen házaspár kerestetik. Simonyi-ut 26/b. 2119

Házmaster
felveszek. Iskola-utca 8. szám. 907

Házi
varrónő uri helyekre ajánlkozik. Bethlen-u. 76. szám. 932

Zongoristánő
napi egy órára kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 963

Takarítónő

felvétetik Darabos-utca 48. szám alatt. Ugyanott egy kis pesztonka is kerestetik. 924

Pénztárnoknőnek
ajánlkozik megbízható urileány ki egy állásban három évig volt. Bethlen-u. 31. sz. alatt 922

Gyakorlott
fiatal írnoke felveszek. Jelentkezhetni Piac-utca 49. szám, II. udvar, első emeleten 9-16l 12-ig. 923

Irodai
gyakornok jó írással felvétetik fizetéssel. Ajánlatok „Kereskedő” címen a kiadóhivatalban. 5151

Tisztességes
asszony, ki szépen mos, vasal, uri házakhoz ajánlkozik. Magos-utca 18. sz. 996

Püszérozást,
lerakott lapos aljakat legszébben készít Iklódy intézete Széchenyi-utca 26. szám. 980

Fehérnemű-
varrónő házakhoz ajánlkozik, Boldogfalva-u. 22. szám. 981

Urilegység
leány, izr. uri családnál ellátást keres. Cim a kiadóhivatalban hagyandó. 958

Ió írásu
fiatal leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 968

Megbízható
iroda szolgát keresünk ki ismeri a várost, kit kézbesítéssel megbízhatnánk. Ajánlatukat „Eddigi működés” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 960

Ügyes és megbízható üzletszerzőket
kedvező feltételek mellett alkalmaz a 2150 **Magyar-Francia Biztosító** társaság debreceni vezérigynöksége (Iroda: Piac-utca 61. szám. Fischer-ház).

Alkalmi vétel.
2 darab bordó selyempaplan eladó. Ára 100 korona. **Debreczeni Lajosné,** paplankészítő. Szappanos-utca 16. Telefon 4-13. 1998

Téglás-kert
I. járásban 1200 négyszögöl föld, éajta levő épületekkel egészben, vagy négyszögölenként 4 koronájával eladó.

Tégláskert
III. járásban, a esősház mellett és közel a téglagyárhoz 1600 négyszögöl föld parcellázva, vagy egészben eladó. — Értekezhetni a esősnél, vagy a csapó-utcai zónamészárszékben. 2087

Különtéle

Míg a készlet tart
az új Béka árúházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka árúházban. 1715

Diszokleveleket,
cimlaptervezeteket, reklámmnyomatványokat, hirdetések és plakátokat készít grafikus művész. Cime a kiadóhivatalban. 325

Izraelita
család elfogad 1-2 középiskolai tanulót teljes ellátásra. Van a háznál zongora is. Cim a kiadóhivatalban. 707

Kitűnő
ellátás mellett 1-2 tanuló vállalnék szeretetteljes felügyelettel. Tanulására is felügyelnék. Arany János-utca 16. sz. 881

Uri
családnál tanulók teljes ellátást nyerne. Magos-utca 7. 2102

Teljes
ellátásra elvállalok 2 vagy 3 fiatal embert, uricsaládnál. Boldogfalva-utca 8 szám. 945

Két iskolai
tanulót teljes ellátásra felveszek. Arany-János-u. 5. szám. 905

Ó
házi koszt bent kosztolásra magányos fiatal ember részére olcsón kapható. Cim a kiadóhivatalban. 918

Kosztos
gyereket teljes ellátásra felveszek. Széchenyi-u. 14. szám. 900

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajtot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. **Gyenes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Kosztot
és teljes ellátást kaphat 2-3 tanuló, egyedül álló özvegyasszonynál, kinek szép lakása van. Gyermekekre nagy gondot tud fordítani. Cim Kleinné, Aranyjános-utca 16. szám. 880

Intelligens
uri család teljes ellátásra uri leánykát elfogad. Erzsébet-u. 101. 912

Teljes
ellátást nyer 3 urileány. Kossuth-utca 40 sz. alatt, a keresztépületben. 11

Elsőrendű
uri házi koszt kapható kihordásra és bentékezésre egy grófi házban volt gazdasszonynál. — Szentanna-u. 27. Hegedűs Antalné. 994

Bentékezésre

és házonkívül abonensek elfogadtnak Ujházi étkezdéjében, Varga-utca 24. — Elsőrendű magyar konyha. 4

B) bérletre
két támlásszék baloldalt első sorban átadó. Cim a kiadóban. 2162

Uri házaktól
puccsok mosását és vasalását elvállal megbízható tisztességes asszony. Széchenyi-u. 13 sz. alatt. 969

8-ik
gymnázista tanuló mellé megfelelő tanulót keresek teljes ellátásra. Jelentkezzenek, Piac-utca 47 szám alatt. 967

Új cipők
készítését gyorsan és pontosan eszközölk. Ugyiszintén javításokat is elfogadok. Brinzei Bethlen-u. 76 szám. 966

Teljes
ellátásra két vidéki leánykát intelligens családnál elvállal. Péterfia-u. 40 szám alatt. 964

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mésékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakal!
Előrehaladott idény miatt nagy árleszállítás minden nyári kelmeiben:

1 mtr delén, kimondott jó mosó 34 f. 1 mtr madéra, 60 cm. széles 63 f. 1 mtr francia gyapjú delén 96 f. 1 méter bluzkeme ujdonság 80 f. 1 mtr tutó spárpa szonyeg 39 f. 1 mtr taft selyem 105 f. 1 mtr selyem baizst, mintás 38 f. 1 mtr lüster, minden szín 30 f.

Szallagok, csipkék, **kosztüm kelmek,** harisnyák, ruhavásznak, zefirek, ággarmiturák, sifonok, vásznak, paplanok, maradékok mind olcsó árban

Molnár női divatruház
Kossuth- és Bathány-u. sarak, színházzal szemben.

Költöztetek,
butort pakolok, helyben és vidékre federes stráfkocsin, személyes jelenlétemmel, a legnagyobb figyelemmel. Kocsit kölcsön is adok. 1998

Debreczeni L.
Szappanos-utca 16. Telefon 4-13. szám.

Kiadó
november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utcai lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János- utca 39. sz. alatt. 1826

Kiadó
november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utcai lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János- utca 39. sz. alatt. 1826

Kiadó
november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utcai lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János- utca 39. sz. alatt. 1826

Kiadó
november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utcai lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János- utca 39. sz. alatt. 1826

Iskolaöltönyök

leszállított árban

Grünfeld Adolf és Társa

férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében

Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

libatollat és pehelyt

akármily mennyiségben veszek és eladok. Vilányerőre működő gépeimen tisztított fosztott tollat és pehelyt kelengyékhez állandóan nagy választékban szolgálhatok. Használt toll tisztítását elvállalom Tisztelettel:

Katz Áron tollnagykereskedő,
Debreczen, Batvan-utca 74.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérlőház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

A sebek fertőzése

veszélyes!

A híres, 40 év óta
ezerszeresen ki-
próált és bevált
antiseptikus

Prágai házikenőcs

megóv a tisztálanságtól, sebek gyu-
ladásától, enyhíti a fájdalmakat, gyo-
sítja a gyógyítást és sokoldalú hatása
által mint lágyító szivékenős egyetlen
háiban sem hiányozhatik.

1 doboz 70 f, naponkinti postai szét-
küldés a pénz előleges beküldése mel-
lett 4 doboz 3 K 16 f, 10 doboz 7 K
bérmentve minden állomásra.

Fragner B. cs. és kir. udvari
szállító.
Gyógyszertár a „Fekete sashoz”.

Prag, Kleinselle, Ecke der Nerudag. Nr. 203.
Raktárak az Osztrák-Magyar gyógyszer-
tárakban.

A csomagolás összes
részét a törv. bejegyzett

védjeggyel
vannak ellátva.

Szülők figyelmébe!

A közeledő iskolaév alkalmából megtekintésre aján-
lom legszebb kivitelű és legjobb anyagból készült

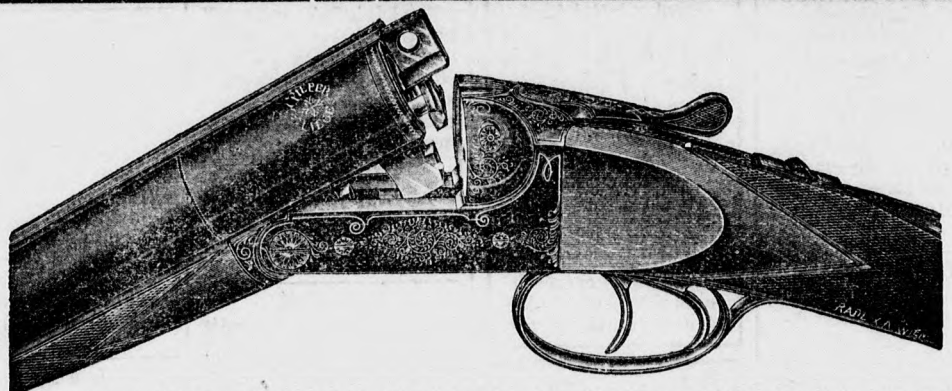
férfi-, fiu- és leánykaruháimat.

Az árak kitűnő minősége által nagy megtakarítás
érhető el.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari kamarai szállító

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51. SZÁM.

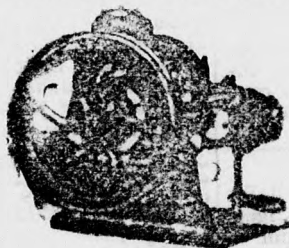
Van szerencsénk a nagydemű vadászközönség b. tudomására adni, hogy állandó nagy raktárt tartunk fenn «Sauer» suhli, «Morgenstern» weiperti, «Forgeron» lüttichi és más belgiami vadászfegyverekben; Flobertek, revolverek, ismétlőfegyverek és pisztolyok, valamint bel- és külföldi töltények, u. m.: «Fasan», «Waidmannsheil» és «Jagdkönig» és vadászati felszerelésekben. Javításokat olcsón és jól végzünk. Kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.

A világhírű
és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszáükséglet! Feltétlen jóállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12-76.

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Figyelem!

Hunyadi-u.
17-19. szám.

Egyéves önkéntesek figyelmébe !!

Koros Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi
szövetek, valamint hadifelszerelési cikkek nagyraktára

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. :: Telefon 11-51.

Tényleges és tartalékos tisztok, egyéves önkéntesek a legelegánsab-
ban, szabályszerűen kiváló olcsó árban felszereltek. Az anyag jó min-
ségéért, valamint előírás szerinti felszerelésért felelősséget vállalok. Leg-
újabb divatu angol és francia divatöltönyök, vasuti egyenruhák, hadi-
felszerelések, magyar díszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság
mellett pontos időre készíttetnek.

Árjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálok.

Leányok ! Halló ! Leányok

ISKOLÁS LEÁNYOK!

a legszebb iskolai és alkalmi ruhák, külön bluzok, kötények, fehéreneműk, harisnyák minden
nagyságban, gyönyörű kivitelben kaphatók

FIUKNAK!

Ingek, alsónadrágok, harisnyák, nyakkendők, gallér, kézelő, zsebkendők alegszebb dolgok, a rossz
viszonyok miatt minden árban kaphatók. Saját készítésű paplanok, uri, női fehéreneműk,
divatcikkek, pipere-, díszmü-, rövidáru és szabókellékek dus raktára.

Gyermekruhákat méret szerint 24 óra alatt készítenk.

REICHMANN DIVATÁRUHÁZA Piac-utca 85, Royal-kávéházzal szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.